PAŃSTWOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W CHEŁMIE

PROGRAM STUDIÓW

KIERUNEK *Pielęgniarstwo*

STUDIA I STOPNIA
PROFIL PRAKTYCZNY

2024

Spis treści

1. Koncepcja kształcenia na kierunku 3
2. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe ..... i międzynarodowe 3
3. Cele kształcenia 3
4. Ogólna charakterystyka studiów 4
5. Tabela efektów uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia PRK 5
6. Plan studiów stacjonarnych 25
7. Sylabusy 32
8. Praktyki zawodowe 270
9. Opis kwalifikacji uzyskiwanych lub możliwych do uzyskania po ukończeniu studiów . oraz możliwości zatrudnienia 271
10. Wymogi związane z ukończeniem studiów……

1. Koncepcja kształcenia na kierunku

Kształcenie na kierunku *Pielęgniarstwo* wpisuje się w założenia *Strategii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie na lata 2019 - 2025*. Odpowiada również na zapotrzebowanie rynku pracy, zakładając kształcenie studentów w zawodzie o charakterze deficytowym. Program studiów uwzględnia efekty uczenia się, które są zgodne z obowiązującym standardem kształcenia. Przyjęte efekty uczenia się w pełni korelują z obowiązującą strategią rozwoju Uczelni. Powołany w 2014 roku Instytut Nauk Medycznych, podobnie jak cała Uczelnia, od lat wpisuje się w rozwój regionu poprzez działalność dydaktyczną, naukową oraz społeczną. Uruchomienie studiów na kierunku *Pielęgniarstwo* o profilu praktycznym zwiększyło w znacznym stopniu dotychczasową ofertę edukacyjną Uczelni. Zainteresowanie studiowaniem na kierunku *Pielęgniarstwo* od kliku lat systematycznie wzrasta, a świadczą o tym coraz większe nabory studentów na pierwszy rok studiów.

2. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe i międzynarodowe

Kierunek Pielęgniarstwo należy do zawodów regulowanych. Koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo na poziomie studiów I stopnia oparta jest na regulacjach zawartych w standardach kształcenia (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1573 z późn. zm.). W standardach zawarte są minimalne wymagania jakie powinny być spełnione, aby kształcić studentów na tym kierunku.

Koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo jest dostosowana do wymogów Unii Europejskiej, co pozwala absolwentom tego kierunku na uznawalność kwalifikacji poza granicami Polski.

3. Cele kształcenia

Celem kształcenia na studiach I stopnia na kierunku Pielęgniarstwo jest przygotowanie studentów do samodzielnego wykonywania zawodu poprzez wyposażenie ich w potrzebne do tego wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.

4. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa instytutu realizującego program	**INSTYTUT NAUK MEDYCZNYCH**	
Katedra		
Forma studiów	**Stacjonarne**	
Liczba semestrów	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
	6	**–**
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	**180**	**–**
Język studiów/egzaminów	**polski**	**–**
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	**licencjat pielęgniarstwa**	**–**
Łączna liczba godzin zajęć na studiach	**4780**	**–**
Wymiar praktyk zawodowych (miesiąc/godziny)	**1200**	**–**
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	**46**	**–**
Łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać **w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia**	**161**	**–**
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać **w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych**, **nie mniejszą niż 5 punktów ECTS** – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	**17**	**–**
Ilość punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru przez studenta	**2**	**–**
Określenie dyscyplin oraz procentowego udziału liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin przyporządkowanej dla kierunku	**Nauki o zdrowiu - 85%** **Nauki medyczne - 15%**	
Liczba punktów ECTS przyporządkowanych do zajęć kształcących umiejętności praktyczne	**97**	**–**
W przypadku studiów I stopnia – łączna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – **studia stacjonarne**	**60**	

5. Tabela efektów uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia PRK

Dla kierunku Pielęgniarstwo studia I stopnia, efekty uczenia się regulowane są standardami kształcenia: (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1573 z późn. zm.). Kierunkowe efekty uczenia się w odniesieniu do PRK poziom 6 przedstawia poniższa tabela:

OKREŚLONE W PROGRAMIE STUDIÓW KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ W ODNIESIENIU DO PRK – 6 poziom			
Symbole efektów uczenia się	**Efekty uczenia się - opis**	**Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK**	**Kategoria charakterystyki efektów uczenia się - dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK**
WIEDZA Absolwent zna i rozumie			
A. NAUKI PODSTAWOWE : anatomia, fizjologia, patologia, genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia , radiologia			
A.W1.	Zna i rozumie budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	P6U_W	P6S_WG
A.W2.	Zna i rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;	P6U_W	P6S_WG
A.W3.	Zna i rozumie udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;	P6U_W	P6S_WG
A.W4.	Zna i rozumie fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;	P6U_W	P6S_WG
A.W5.	Zna i rozumie podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;	P6U_W	P6S_WG
A.W6.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu	P6U_W	P6S_WG
A.W7.	Zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego,	P6U_W	P6S_WG

	układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego		
A.W8.	Zna i rozumie czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;	P6U_W	P6S_WG
A.W9.	Zna i rozumie uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	P6U_W	P6S_WG
A.W10.	Zna i rozumie problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie	P6U_W	P6S_WG
A.W11.	Zna i rozumie budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy	P6U_W	P6S_WG
A.W12.	Zna i rozumie zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia poza jądrowej informacji genetycznej;	P6U_W	P6S_WG
A.W13.	Zna i rozumie podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);	P6U_W	P6S_WG
A.W14.	Zna witaminy, aminokwasy, nukleozydy, monosacharydy, kwasy karboksylowe i ich pochodne, wchodzące w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;	P6U_W	P6S_WG
A.W15.	Zna i rozumie mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie;	P6U_W	P6S_WG
A.W16.	Zna i rozumie wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	P6U_W	P6S_WG
A.W17.	Zna i rozumie klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;	P6U_W	P6S_WG
A.W18.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej	P6U_W	P6S_WG
A.W19.	Zna i rozumie poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne;	P6U_W	P6S_WG
A.W20.	Zna i rozumie podstawowe zasady farmakoterapii	P6U_W	P6S_WG

A.W21.	Zna i rozumie poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;	P6U_W	P6S_WG
A.W22.	Zna i rozumie wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków	P6U_W	P6S_WG
A.W23.	Zna i rozumie ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	P6U_W	P6S_WG
A.W24.	Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6U_W	P6S_WG
A.W25.	Zna i rozumie zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	P6U_W	P6S_WG
A.W26.	Zna i rozumie metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej	P6U_W	P6S_WG
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE : psychologia, socjologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne, język angielski			
B.W1.	Zna i rozumie psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	P6U_W	P6S_WG
B.W2.	Zna i rozumie problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	P6U_W	P6S_WG
B.W3.	Zna i rozumie etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;	P6U_W	P6S_WG
B.W4.	Zna i rozumie pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe	P6U_W	P6S_WG
B.W5.	Zna i rozumie istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej	P6U_W	P6S_WG
B.W6.	Zna i rozumie techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	P6U_W	P6S_WG
B.W7.	Zna i rozumie pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	P6U_W	P6S_WK
B.W8.	Zna i rozumie wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	P6U_W	P6S_WK
B.W9.	Zna i rozumie zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;	P6U_W	P6S_WK
B.W10.	Zna i rozumie pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej	P6U_W	P6S_WG

B.W11.	Zna i rozumie zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;	P6U_W	P6S_WG
B.W12.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);	P6U_W	P6S_WG
B.W13.	Zna i rozumie problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej	P6U_W	P6S_WG
B.W14.	Zna i rozumie metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych	P6U_W	P6S_WG
B.W15.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy	P6U_W	P6S_WG
B.W16.	Zna i rozumie podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczpospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczpospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6U_W	P6S_WK
B.W17	Zna i rozumie podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	P6U_W	P6S_WK
B.W18	Zna i rozumie zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki	P6U_W	P6S_WK
B.W19.	Zna i rozumie prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	P6U_W	P6S_WK
B.W20.	Zna i rozumie zadania z zakresu zdrowia publicznego;	P6U_W	P6S_WK
B.W21.	Zna i rozumie kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	P6U_W	P6S_WK
B.W22.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	P6U_W	P6S_WG
B.W23.	Zna i rozumie istotę profilaktyki i prewencji chorób;	P6U_W	P6S_WG
B.W24.	Zna i rozumie zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczpospolitej Polskiej i w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P6U_W	P6S_WG

B.W25.	Zna i rozumie swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	P6U_W	P6S_WG
B.W26.	Zna i rozumie międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ: podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy pielęgniarskiej, badania fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia, zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej			
C.W1.	Zna i rozumie uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa	P6U_W	P6S_WG
C.W2.	Zna i rozumie pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia	P6U_W	P6S_WG
C.W3.	Zna i rozumie funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarskiej	P6U_W	P6S_WG
C.W4.	Zna i rozumie proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej	P6U_W	P6S_WG
C.W5.	Zna i rozumie klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich	P6U_W	P6S_WG
C.W6.	Zna i rozumie istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	P6U_W	P6S_WG
C.W7.	Zna i rozumie istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;	P6U_W	P6S_WG
C.W8.	Zna i rozumie zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	P6U_W	P6S_WG
C.W9.	Zna i rozumie zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej;	P6U_W	P6S_WG

C.W10.	Zna i rozumie zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich;	P6U_W	P6S_WG
C.W11.	Zna i rozumie udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	P6U_W	P6S_WG
C.W12.	Zna i rozumie przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	P6U_W	P6S_WK
C.W13.	Zna i rozumie istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;	P6U_W	P6S_WK
C.W14.	Zna i rozumie problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;	P6U_W	P6S_WK
C.W15.	Zna i rozumie kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;	P6U_W	P6S_WG
C.W16.	Zna i rozumie zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WG
C.W17.	Zna i rozumie zasady konstruowania programów promocji zdrowia;	P6U_W	P6S_WG
C.W18.	Zna i rozumie strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym	P6U_W	P6S_WK
C.W19.	Zna i rozumie organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczpospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	P6U_W	P6S_WK
C.W20.	Zna i rozumie warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej	P6U_W	P6S_WK
C.W21.	Zna i rozumie metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;	P6U_W	P6S_WG
C.W22.	Zna i rozumie zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe;	P6U_W	P6S_WG
C.W23.	Zna i rozumie zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego	P6U_W	P6S_WG
C.W24.	Zna i rozumie zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;	P6U_W	P6S_WG
C.W25.	Zna i rozumie rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	P6U_W	P6S_WG

C.W26.	Zna i rozumie pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	P6U_W	P6S_WG
C.W27.	Zna i rozumie przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich;	P6U_W	P6S_WK
C.W28.	Zna i rozumie podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;	P6U_W	P6S_WK
C.W29.	Zna i rozumie etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	P6U_W	P6S_WK
C.W30.	Zna i rozumie możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	P6U_W	P6S_WK
C.W31.	Zna i rozumie problematykę jakości w opiece zdrowotnej;	P6U_W	P6S_WK
C.W32.	Zna i rozumie pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania;	P6U_W	P6S_WG
C.W33.	Zna i rozumie metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;	P6U_W	P6S_WG
C.W34.	Zna i rozumie znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	P6U_W	P6S_WG
C.W35.	Zna i rozumie sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	P6U_W	P6S_WG
C.W36.	Zna i rozumie pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;	P6U_W	P6S_WG
C.W37.	Zna i rozumie sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;	P6U_W	P6S_WG
C.W38.	Zna i rozumie mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;	P6U_W	P6S_WG
C.W39.	Zna i rozumie zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	P6U_W	P6S_WG

C.W40.	Zna i rozumie metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych;	P6U_W	P6S_WG
C.W41.	Zna i rozumie podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta	P6U_W	P6S_WG
C.W42.	Zna i rozumie zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym;	P6U_W	P6S_WG
C.W43.	Zna i rozumie priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	P6U_W	P6S_WG
C.W44.	Zna i rozumie znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy	P6U_W	P6S_WG
C.W45.	Zna i rozumie rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	P6U_W	P6S_WG
C.W46.	Zna i rozumie proces podejmowania decyzji w zespole;	P6U_W	P6S_WK
C.W47.	Zna i rozumie metody samooceny pracy zespołu;	P6U_W	P6S_WK
C.W48.	Zna i rozumie czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.	P6U_W	P6S_WK
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ: choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo- ginekologiczne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, pielęgniarstwo opieki długoterminowej, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna, podstawy rehabilitacji, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w pielęgniarstwie, seminarium dyplomowe			
D.W1.	Zna i rozumie czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	P6U_W	P6S_WG
D.W2.	Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	P6U_W	P6S_WG
D.W3.	Zna i rozumie zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	P6U_W	P6S_WG
D.W4.	Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	P6U_W	P6S_WG
D.W5.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	P6U_W	P6S_WG

D.W6.	Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	P6U_W	P6S_WG
D.W7.	Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	P6U_W	P6S_WG
D.W8.	Zna i rozumie reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	P6U_W	P6S_WG
D.W9.	Zna i rozumie proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	P6U_W	P6S_WG
D.W10.	Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	P6U_W	P6S_WG
D.W11.	Zna i rozumie etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;	P6U_W	P6S_WG
D.W12.	Zna i rozumie narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;	P6U_W	P6S_WG
D.W13.	Zna i rozumie patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;	P6U_W	P6S_WG
D.W14.	Zna i rozumie patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;	P6U_W	P6S_WG
D.W15.	Zna i rozumie cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	P6U_W	P6S_WG
D.W16.	Zna i rozumie okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu;	P6U_W	P6S_WG
D.W17.	Zna i rozumie etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;	P6U_W	P6S_WG

D.W18.	Zna i rozumie metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	P6U_W	P6S_WG
D.W19.	Zna i rozumie etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;	P6U_W	P6S_WG
D.W20.	Zna i rozumie zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego	P6U_W	P6S_WG
D.W21.	Zna i rozumie możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;	P6U_W	P6S_WG
D.W22.	Zna i rozumie zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);	P6U_W	P6S_WG
D.W23.	Zna i rozumie czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;	P6U_W	P6S_WG
D.W24.	Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	P6U_W	P6S_WG
D.W25.	Zna i rozumie zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	P6U_W	P6S_WG
D.W26.	Zna i rozumie podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	P6U_W	P6S_WG
D.W27.	Zna i rozumie przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	P6U_W	P6S_WG
D.W28.	Zna i rozumie standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	P6U_W	P6S_WG
D.W29.	Zna i rozumie zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	P6U_W	P6S_WG
D.W30.	Zna i rozumie metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	P6U_W	P6S_WG
D.W31.	Zna i rozumie patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	P6U_W	P6S_WG
D.W32.	Zna i rozumie metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń	P6U_W	P6S_WG

	snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;		
D.W33.	Zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	P6U_W	P6S_WG
D.W34.	Zna i rozumie zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;	P6U_W	P6S_WG
D.W35.	Zna i rozumie zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS)	P6U_W	P6S_WG
D.W36.	Zna i rozumie zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	P6U_W	P6S_WG
D.W37.	Zna i rozumie procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;	P6U_W	P6S_WG
D.W38.	Zna i rozumie przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;	P6U_W	P6S_WG
D.W39.	Zna i rozumie metody i techniki prowadzenia badań naukowych;	P6U_W	P6S_WG
D.W40.	Zna i rozumie zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.	P6U_W	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi			
A. NAUKI PODSTAWOWE : anatomia, fizjologia, patologia, genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia , radiologia			
A.U1.	Zna i rozumie posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	P6U_U	P6S_UW
A.U2.	Potrafi łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UW
A.U3.	Potrafi szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;	P6U_U	P6S_UW

A.U4.	Potrafi wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;	P6U_U	P6S_UW
A.U5.	Potrafi współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	P6U_U	P6S_UW
A.U6.	Potrafi rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;	P6U_U	P6S_UW
A.U7.	Potrafi szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;	P6U_U	P6S_UW
A.U8	Potrafi posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	P6U_U	P6S_UW
A.U9.	Potrafi wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	P6U_U	P6S_UW
A.U10.	Potrafi przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	P6U_U	P6S_UW
A.U11.	Potrafi stosować zasady ochrony radiologicznej.	P6U_U	P6S_UW
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE : psychologia, socjologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne, język angielski			
B.U1.	Potrafi rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	P6U_U	P6S_UW
B.U2.	Potrafi oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	P6U_U	P6S_UW
B.U3.	Potrafi oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej	P6U_U	P6S_UW
B.U4.	Potrafi identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się;	P6U_U	P6S_UW
B.U5.	Potrafi wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UK
B.U6.	Potrafi tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki;	P6U_U	P6S_UK
B.U7.	Potrafi wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	P6U_U	P6S_UW

B.U8.	Potrafi stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	P6U_U	P6S_UO
B.U9.	Potrafi proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;	P6U_U	P6S_UW
B.U10.	Potrafi rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich;	P6U_U	P6S_UW
B.U11.	Potrafi opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;	P6U_U	P6S_UW
B.U12.	Potrafi stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki;	P6U_U	P6S_UW
B.U13.	Potrafi oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	P6U_U	P6S_UW
B.U14.	Potrafi analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;	P6U_U	P6S_UW
B.U15.	Potrafi stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);	P6U_U	P6S_UW
B.U16.	Potrafi analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim;	P6U_U	P6S_UK
B.U17.	Potrafi porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6U_U	P6S_UK
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ: podstawy pielęgniarstwa, etyka zawodu pielęgniarki, promocja zdrowia, podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy pielęgniarskiej, badania fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia, zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej			
C.U1.	Potrafi stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	P6U_U	P6S_UO
C.U2.	Potrafi gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UW
C.U3.	Potrafi ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;	P6U_U	P6S_UO
C.U4.	Potrafi monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu	P6U_U	P6S_UW

	lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;		
C.U5.	Potrafi dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich;	P6U_U	P6S_UW
C.U6.	Potrafi wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;	P6U_U	P6S_UW
C.U7.	Potrafi prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	P6U_U	P6S_UW
C.U8.	Potrafi wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych);	P6U_U	P6S_UW
C.U9.	Potrafi pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UW
C.U10.	Potrafi stosować zabiegi przeciwzapalne;	P6U_U	P6S_UW
C.U11.	Potrafi przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami;	P6U_U	P6S_UW
C.U12.	Potrafi podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
C.U13	Potrafi wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi;	P6U_U	P6S_UW
C.U14.	Potrafi wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	P6U_U	P6S_UW
C.U15.	Potrafi zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego;	P6U_U	P6S_UW
C.U16.	Potrafi wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze);	P6U_U	P6S_UW
C.U17.	Potrafi przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod;	P6U_U	P6S_UW

C.U18.	Potrafi wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację;	P6U_U	P6S_UW
C.U19.	Potrafi wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne;	P6U_U	P6S_UW
C.U20.	Potrafi wykonywać zabiegi higieniczne;	P6U_U	P6S_UW
C.U21.	Potrafi pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	P6U_U	P6S_UW
C.U22.	Potrafi oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	P6U_U	P6S_UW
C.U23.	Potrafi wykonywać zabiegi doodbytnicze;	P6U_U	P6S_UW
C.U24.	Potrafi zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik;	P6U_U	P6S_UW
C.U25.	Potrafi zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;	P6U_U	P6S_UW
C.U26.	Potrafi prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią;	P6U_U	P6S_UW
C.U27.	Potrafi rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UK
C.U28.	Potrafi oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;	P6U_U	P6S_UW
C.U29.	Potrafi rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	P6U_U	P6S_UW
C.U30.	Potrafi dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;	P6U_U	P6S_UW
C.U31.	Potrafi uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	P6U_U	P6S_UW
C.U32.	Potrafi opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	P6U_U	P6S_UO
C.U33.	Potrafi realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	P6U_U	P6S_UW
C.U34.	Potrafi oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;	P6U_U	P6S_UW
C.U35.	Potrafi oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych	P6U_U	P6S_UW

	i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;		
C.U36.	Potrafi stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach;	P6U_U	P6S_UW
C.U37.	Potrafi dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	P6U_U	P6S_UW
C.U38.	Potrafi podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	P6U_U	P6S_UO
C.U39.	Potrafi monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	P6U_U	P6S_UW
C.U40.	Potrafi współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UW
C.U41.	Potrafi nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	P6U_U	P6S_UO
C.U42.	Potrafi planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;	P6U_U	P6S_UU
C.U43.	Potrafi przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	P6U_U	P6S_UW
C.U44.	Potrafi rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;	P6U_U	P6S_UW
C.U45.	Potrafi wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	P6U_U	P6S_UW
C.U46.	Potrafi przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UW
C.U47.	Potrafi przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów	P6U_U	P6S_UW

	teleinformatycznych lub systemów łączności;		
C.U48.	Potrafi wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;	P6U_U	P6S_UW
C.U49.	Potrafi stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;	P6U_U	P6S_UW
C.U50.	Potrafi interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	P6U_U	P6S_UW
C.U51.	Potrafi posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej;	P6U_U	P6S_UW
C.U52.	Potrafi posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;	P6U_U	P6S_UW
C.U53.	Potrafi analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;	P6U_U	P6S_UO
C.U54.	Potrafi korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;	P6U_U	P6S_UO
C.U55.	Potrafi wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;	P6U_U	P6S_UO
C.U56.	Potrafi planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	P6U_U	P6S_UO
C.U57.	Potrafi identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.	P6U_U	P6S_UO
D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ: choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo- ginekologiczne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, pielęgniarstwo opieki długoterminowej, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna, podstawy rehabilitacji, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w pielęgniarstwie, seminarium dyplomowe			
D.U1.	Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	P6U_U	P6S_UW
D.U2.	Potrafi prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia	P6U_U	P6S_UW

	dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;		
D.U3.	Potrafi prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	P6U_U	P6S_UW
D.U4.	Potrafi organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	P6U_U	P6S_UW
D.U5.	Potrafi oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	P6U_U	P6S_UW
D.U6.	Potrafi dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	P6U_U	P6S_UW
D.U7.	Potrafi dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	P6U_U	P6S_UW
D.U8.	Potrafi rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	P6U_U	P6S_UW
D.U9.	Potrafi doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	P6U_U	P6S_UW
D.U10.	Potrafi wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	P6U_U	P6S_UW
D.U11.	Potrafi modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;	P6U_U	P6S_UW
D.U12.	Potrafi przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UW
D.U13.	Potrafi wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UW
D.U14.	Potrafi przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia	P6U_U	P6S_UW
D.U15.	Potrafi dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	P6U_U	P6S_UW
D.U16.	Potrafi uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	P6U_U	P6S_UW
D.U17.	Potrafi prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	P6U_U	P6S_UW
D.U18.	Potrafi rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego,	P6U_U	P6S_UW

	dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;		
D.U19.	Potrafi pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	P6U_U	P6S_UW
D.U20.	Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;	P6U_U	P6S_UW
D.U21.	Potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	P6U_U	P6S_UW
D.U22.	Potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	P6U_U	P6S_UO
D.U23.	Potrafi asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	P6U_U	P6S_UW
D.U24.	Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	P6U_U	P6S_UW
D.U25.	Potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	P6U_U	P6S_UW
D.U26.	Potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	P6U_U	P6S_UW
D.U27.	Potrafi udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	P6U_U	P6S_UW
D.U28.	Potrafi doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	P6U_U	P6S_UW
D.U29.	Potrafi doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	P6U_U	P6S_UW
D.U30.	Potrafi wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych	P6U_U	P6S_UW
D.U31.	Potrafi krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
D.U32.	Potrafi przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH ABSOLWENT JEST GOTÓW DO:			
K.S 1.	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych	P6U_K	P6S_KR

	oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;		
K.S 2.	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta	P6U_K	P6S_KR
K.S 3	Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	P6U_K	P6S_KR
K.S 4.	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	P6U_K	P6S_KO
K.S 5.	Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	P6U_K	P6S_KK
K.S 6.	Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	P6U_K	P6S_KK
K.S 7.	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	P6U_K	P6S_KR P6S_KK

6. Plany studiów

PAŃSTWOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W CHEŁMIE

Plan studiów

Kierunek: Pielęgniarstwo

od roku akademickiego 2024/2025

(2024 – 2027)

studia stacjonarne I stopnia

profil praktyczny

Semestr I

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.	Pi1_IA1	Anatomia	A	30					E	1
2.	Pi1_IA2				30	30			O	3
3.	Pi1_IA3	Fizjologia	A	20					E	1
4.	Pi1_IA4				30	30			O	2
5.	Pi1_IA5	Biochemia i biofizyka	A	30					O	1
6.	Pi1_IA6				15	10			O	1
7.	Pi1_IA7	Mikrobiologia i parazytologia	A	30					O	1
8.	Pi1_IA8				15	10			O	1
9.	Pi1_IB9	Psychologia	B	20					O	1
10.	Pi1_IB10				20	25			O	2
11.	Pi1_IB11	Pedagogika	B	20					O	1
12.	Pi1_IB12				15	15			O	1
13.	Pi1_IB13	Prawo medyczne	B	30		25			O	2
14.	Pi1_IB14	Socjologia	B	20					O	1
15.	Pi1_IB15				15	15			O	1
16.	Pi1_IC16	Etyka zawodu pielęgniarki	C	10		20			O	1
17.	Pi1_IC17				20				O	1
18.	Pi1_IB18	Język angielski	B		30				O	1
19.	Pi1_IC19	Podstawy pielęgniarstwa	C	25					O	1
20.	Pi1_IC20				90	30			O	4
21.	Pi1_IC21	Zakażenia szpitalne	C		30				O	1
22.	Pi1_ID22	Podstawy ratownictwa medycznego	D		30				O	1
23.	Pi1_I23	Wychowanie fizyczne			30				O	
W sumie godzin				**235**	**370**	**210**				
Razem godzin w semestrze				**815**						
		Praktyka								
Suma punktów ECTS										**30**

Semestr II

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.	Pi1_IIA1	Patologia	A	30					O	1
2.	Pi1_IIA2				10	15			O	1
3.	Pi1_IIA3	Genetyka	A	30					O	1
4.	Pi1_IIA4				15	10			O	1
5.	Pi1_IIA5	Farmakologia	A	30					E	1
6.	Pi1_IIA6				30	20			O	2
7.	Pi1_IIB7	Zdrowie publiczne	B	30					O	1
8.	Pi1_IIB8				30	20			O	2
9.	Pi1_IIB9	Język angielski	B		30				O	1
10.	Pi1_IIC10	Podstawy pielęgniarstwa	C		90				E	3
11.	Pi1_IIC11						80		O	3
12.	Pi1_IIC12							120	O	4
13.	Pi1_IIC13	Promocja zdrowia	C	10		20			O	1
14.	Pi1_IIC14				20				O	1
15.	Pi1_IIC15						20		O	1
16.	Pi1_IIC16	Badanie fizykalne	C		40	20			O	2
17.	Pi1_IIC17	Podstawowa opieka zdrowotna	C	20					O	1
18.	Pi1_IIC18				20	10			O	1
19.	Pi1_IIC19	**Przedmiot do wyboru**	C	20					O	1
20.	Pi1_IIC20		C		20	10			O	1
21.	Pi1_II21	Wychowanie fizyczne			30				O	
W sumie godzin				**170**	**335**	**125**	**100**	**120**		
Razem godzin w semestrze				**850**						
		Praktyka		**220**						
Suma punktów ECTS										**30**

Moduły obieralne:

19.	Pi1_IIC19_1	Język migowy	C	20					O	1
20.	Pi1_IIC20_1		C		20	10			O	1
19.	Pi1_IIC19_1	Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	C	20					O	1
20.	Pi1_IIC20_2		C		20	10			O	1

Semestr III

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.	Pi1_IIIB1	Język angielski	B		30				O	1
2.	Pi1_IIIC2	Podstawowa opieka zdrowotna	C				120		O	4
3.	Pi1_IIID3	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	D	60		30			E	3
4.	Pi1_IIID4						160		O	6
5.	Pi1_IIID5	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	D	60		30			E	3
6.	Pi1_IIID6	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	D	60		30			E	3
7.	Pi1_IIID7						120		O	4
8.	Pi1_IIID8							160	O	6
W sumie godzin				**180**	**30**	**90**	**400**	**160**		
Razem godzin w semestrze				**860**						
		Praktyka		**560**						
Suma punktów ECTS										**30**

Semestr IV

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.	Pi1_IVB1	Język angielski	B		30				E	2
2.	Pi1_IVC2	Podstawowa opieka zdrowotna	C					160	O	6
3.	Pi1_IVD3	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	D					160	O	6
4.	Pi1_IVD4	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	D				120		O	4
5.	Pi1_IVD5							160	O	6
6.	Pi1_IVD6	Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	D	40		20			E	2
7.	Pi1_IVD7						80		O	3
8.	Pi1_IVD8	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	D	20		10			O	1
W sumie godzin				**60**	**30**	**30**	**200**	**480**		
Razem godzin w semestrze				**800**						
		Praktyka		**680**						
Suma punktów ECTS										**30**

Semestr V

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.	Pi1_VD1	Badania naukowe w pielęgniarstwie	D	10		20			O	1
2.	Pi1_VD2				30				O	1
3.	Pi1_VD3	Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	D					80	O	3
4.	Pi1_VC4	Dietetyka	C	30					O	1
5.	Pi1_VA5	Radiologia	A	20					O	1
6.	Pi1_VA6				10				O	1
7.	Pi1_VD7	Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	D	50		10			E	2
8.	Pi1_VD8						80		O	3
9.	Pi1_VD9							80	O	3
10.	Pi1_VD10	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	D	60		30			E	3
11.	Pi1_VD11						80		O	3
12.	Pi1_VD12	Podstawy rehabilitacji	D	30					O	1
13.	Pi1_VD13				10	20			O	1
14.	Pi1_VD14	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	D				40		O	2
15.	Pi1_VD15							40	O	2
16.	Pi1_VC16	System informacji w ochronie zdrowia	C		25				O	1
17.	Pi1_VC17	Organizacja pracy pielęgniarskiej	C		20				O	1
W sumie godzin				**200**	**95**	**80**	**200**	**200**		
Razem godzin w semestrze				**775**						
		Praktyka		**400**						
Suma punktów ECTS										**30**

Semestr VI

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin					Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Zajęcia bez nauczyciela (ilość godzin)	Zajęcia praktyczne (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.	Pi1_VID1	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczoginekologiczne	D	60		30			E	3
2.	Pi1_VID2						80		O	3
3.	Pi1_VID3							40	O	2
4.	Pi1_VID4	Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	D	60		30			E	3
5.	Pi1_VID5						80		O	3
6.	Pi1_VID6							80	O	3
7.	Pi1_VID7	Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	D					80	O	3
8.	Pi1_VID8	Opieka paliatywna	D	30					E	1
9.	Pi1_VID9						40		O	2
10.	Pi1_VID10							40	O	2
11.	Pi1_VID11	Seminarium dyplomowe	D		30				O	5
W sumie godzin				**150**	**30**	**60**	**200**	**240**		
Razem godzin w semestrze				**680**						
		Praktyka		**440**						
Suma punktów ECTS										**30**

Wykłady - 995
Ćwiczenia - 890
Samokształcenie - 595
Zajęcia praktyczne - 1 100
Praktyka zawodowa - 1 200

Razem - 4 780

Semestr	*I*	*II*	*III*	*IV*	*V*	*VI*
Ilość godzin dydaktycznych w poszczególnych semestrach, w tym:	*815*	*850*	*860*	*800*	*775*	*680*
Wykłady	*235*	*170*	*180*	*60*	*200*	*150*
Ćwiczenia	*370*	*335*	*30*	*30*	*95*	*30*
Samokształcenie	*210*	*125*	*90*	*30*	*80*	*60*
Zajęcia praktyczne	*-*	*100*	*400*	*200*	*200*	*200*
Praktyki zawodowe (liczba godzin)	*-*	*120*	*160*	*480*	*200*	*240*
ECTS w poszczególnych semestrach	*30*	*30*	*30*	*30*	*30*	*30*
ECTS – praktyki zawodowe w poszczególnych semestrach	*-*	*4*	*6*	*18*	*8*	*10*
Ilość godzin dydaktycznych w roku akademickim	*1665*		*1660*		*1455*	
Ilość godzin dydaktycznych w całym cyklu kształcenia	*4780*					

PAŃSTWOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W CHEŁMIE

SYLABUSY

PIELĘGNIARSTWO
STUDIA I STOPNIA
2024 – 2027

OPIS symboli do KRK 2024-2027
EFEKTY UCZENIA SIĘ – podział na grupy wraz z symbolami
STUDIA I stopnia

PI – pielęgniarstwo

S – studia stacjonarne

I – studia pierwszego stopnia

6 – semestry cyklu kształcenia

P – profil praktyczny

Czyli opis podstawowy: ”PI-SI6P>”

A. NAUKI PODSTAWOWE	**NP**
– Anatomia	PI-SI6P>
– Fizjologia	PI-SI6P>
– Patologia	PI-SI6P >
– Genetyka	PI-SI6P >
– Biochemia i biofizyka	PI-SI6P >
– Mikrobiologia i parazytologia	PI-SI6P >
– Farmakologia	PI-SI6P >
– Radiologia	PI-SI6P >
B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE	**NSiH**
– Psychologia	PI-SI6P >
– Socjologia	PI-SI6P >
– Pedagogika	PI-SI6P >
– Prawo medyczne	PI-SI6P >
– Zdrowie publiczne	PI-SI6P >
– Język angielski	PI-SI6P >
C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ	**NPOP**
– Podstawy pielęgniarstwa	PI-SI6P >
– Etyka zawodu pielęgniarki	PI-SI6P >
– Promocja zdrowia	PI-SI6P >
– Podstawowa opieka zdrowotna	PI-SI6P >

- Dietetyka PI-SI6P >
- Organizacja pracy pielęgniarskiej PI-SI6P >
- Badanie fizykalne PI-SI6P >
- Zakażenia szpitalne PI-SI6P >
- System informacji w ochronie zdrowia PI-SI6P >
- Język migowy PI-SI6P >
- Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej PI-SI6P >

D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNAEJ NOS

- Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne PI-SI6P >
- Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne PI-SI6P >
- Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne PI-SI6P >
- Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne PI-SI6P >
- Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne PI-SI6P >
- Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia PI-SI6P >
- Pielęgniarstwo opieki długoterminowej PI-SI6P >
- Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne PI-SI6P >
- Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne PI-SI6P >
- Opieka paliatywna PI-SI6P >
- Podstawy rehabilitacji PI-SI6P >
- Podstawy ratownictwa medycznego PI-SI6P >
- Badania naukowe w pielęgniarstwie PI-SI6P >
- Seminarium dyplomowe PI-SI6P >

E. EFEKTY DODATKOWE ED

- Wychowanie fizyczne PI-SI6P >

Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego

PI-SI6P >

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Anatomia		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Anatomy**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)	30		2		2	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30		1			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna podstawy biologii człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy dotyczącej budowy narządów i układów ciała człowieka
C2	Zdobycie wiedzy na temat mianownictwa anatomicznego i jego wykorzystania w praktyce zawodowej

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- -stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy męski i żeński, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.W1.	Egzamin testowy	W, Ć
A.U1.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Okolice, płaszczyzny i osie ciała
W2	Komórki i tkanki ciała ludzkiego
W3	Skóra – budowa i funkcje
W4	Budowa i czynności kości
W5	Budowa mięśni i stawów
W6	Układ krążenia
W7	Układ pokarmowy
W8	Układ oddechowy
W9	Układ nerwowy
W10	Układ moczowo-płciowy żeński
W11	Układ moczowo-płciowy męski
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Mięśnie człowieka

Ć2	Nerwy czaszkowe i rdzeniowe, mózgowie
Ć3	Gruczoły wewnątrzwydzielnicze
Ć4	Układ pokarmowy
Ć5	Narządy zmysłów
Ć6	Wielkie gruczoły trawienne
Ć7	Zapłodnienie i rozwój zarodka oraz płodu ludzkiego

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	60		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	60			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka: repetytorium na podstawie anatomii człowieka. PZWL, 2014.
2	Suder E., Bużewicz S. Anatomia człowieka. Podręcznik i atlas dla studentów licencjatów medycznych. Górnicki Wydawnictwo Medyczne 2008.
Literatura uzupełniająca	
1	Sylwanowicz R.: Mały atlas anatomiczny. PZWL, Warszawa 2009.
2	Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka. T. 1-5, PZWL, 2004.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Fizjologia		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Physiology**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	20		1			
Ćwiczenia (Ć)	30		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30		1			

Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna podstawy biologii człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy dotyczącej podstawowych funkcji życiowych narządów, układów narządów i całości organizmu człowieka
C2	Rozumienie konieczności znajomości procesów życiowych zachodzących w organizmie człowieka

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W2.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;	
A.W3.	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;	
A.W4.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;	
A.W5.	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.W2.-A.W5.	Egzamin ustny	W, Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Prawa fizjologiczne organizmu człowieka
W2	Układ nerwowy
W3	Autonomiczny układ nerwowy
W4	Regulacja hormonalna
W5	Fizjologia układu krążenia
W6	Fizjologia układu oddechowego
W7	Właściwości i funkcje krwi
W8	Fizjologia układu pokarmowego
W9	Funkcja nerek i gospodarka wodno-elektrolitowa
W10	Fizjologia układu rozrodczego
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Prawa fizjologiczne organizmu człowieka
Ć2	Układ nerwowy
Ć3	Autonomiczny układ nerwowy

Ć4	Regulacja hormonalna
Ć5	Fizjologia układu krążenia
Ć6	Fizjologia układu oddechowego
Ć7	Właściwości i funkcje krwi
Ć8	Fizjologia układu pokarmowego
Ć9	Funkcja nerek i gospodarka wodno-elektrolitowa
Ć10	Fizjologia układu rozrodczego

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	50		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	40			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Górski J. (red): *Fizjologia człowieka*. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2010.
2	Traczyk W. Z., Trzebski A.: Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej. PZWL, Warszawa 2009.
Literatura uzupełniająca	
1	Traczyk W. Z.: Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, wydanie VIII.
2	Michajlik A, Ramotowski W.: Anatomia i fizjologia człowieka, PZWL, Warszawa 2009.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Biochemia i biofizyka		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Biochemistry and Biophysics**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)	15		0,5		0,5	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10		0,5			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS**)**	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna podstawy chemii organicznej, nomenklaturę związków organicznych.
Zna w stopniu podstawowym budowę komórki zwierzęcej.
Zna w stopniu podstawowym budowę atomu.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zjawisk chemicznych zachodzących w organizmie człowieka w warunkach fizjologii oraz podstawowych prawidłowości biochemicznych w organizmie.
C2	Zaznajomienie studenta z prawami i pojęciami umożliwiającymi biofizyczny opis procesów zachodzących w organizmie, ze skutkami działania wybranych czynników fizycznych na organizm oraz z podstawami fizycznymi metod stosowanych w diagnostyce i terapii.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W13.	Podstawy fizykochemiczne oddziaływania fal dźwiękowych i elektromagnetycznych na żywy organizm.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
A.W14.	Strukturę witamin, aminokwasów, nukleotydów, węglowodanów i lipidów oraz ich pochodnych wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych.	
A.W15.	Mechanizmy regulacji homeostazy i biofizyczne podstawy funkcjonowania organizmu.	
A.W16.	Wpływ na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U5.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.W.14-A.W16	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U.5	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Budowa i funkcje makromolekuł występujących w organizmie ludzkim.
W2	Aminokwasy. Peptydy i białka. Biosynteza i katabolizm białek.

W3	Węglowodany i ich przemiana. Wybrane zaburzenia gospodarki węglowodanowej organizmu (cukrzyca, glikogenozy).
W4	Tłuszcze i ich przemiana. Cykl kwasów trójkarboksylowych.
W5	Równowaga kwasowo-zasadowa w organizmie. Podstawy biofizyki.
W6	Struktura i funkcje kwasów nukleinowych (DNA, mtDNA, mRNA, rRNA, tRNA). Replikacja, transkrypcja, translacja. Regulacja ekspresji genu.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Aminokwasy. Peptydy i białka: Budowa i właściwości
Ć2	Enzymy i koenzymy: Budowa i właściwości
Ć3	Tłuszcze i ich przemiana.
Ć4	Węglowodany i ich przemian
Ć5	Witaminy i związki mineralne. Pierwiastki śladowe.
Ć6	Kwasy nukleinowe: Informacja genetyczna: Kwasy nukleinowe i ich struktura. DNA i RNA. Replikacja i jej mechanizm. Wpływ związków na replikację. Mutacje. Typy RNA. Transkrypcja. Translacja w RNA. Synteza białka.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				

Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		15	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Kurzepa J., Prosta biochemia: materiały dla studentów. UM Lublin, 2018.
2	Kubisz L., Biofizyk. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Pasternak K. „Biochemia. Podręcznik dla studentów medycznych studiów licencjackich”. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2005.
2	Hames D.B, Hooper N.M., Biochemia, Krótkie wykłady (wydanie II), Wydawnictwo PWN 2009.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Mikrobiologia i parazytologia		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Microbiology and Parasitology**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria np.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)	15		0,5		0,5	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10		0,5			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna budowę komórki i podstawowe zasady dotyczące jej metabolizmu.
Ma podstawową wiedzę dotyczącą struktury białek, węglowodanów i lipidów.

Cele przedmiotu	
C1	Zaznajomienie z budową, czynnościami życiowymi mikroorganizmów oraz ich wpływem na zdrowie i życie człowieka i zwierząt.
C2	Zaznajomienie z rolą mikroorganizmów i parazytów w powstawaniu i szerzeniu się chorób zakaźnych.
C3	Poznanie zasad stosowania, zapobiegania i profilaktyki chorób wywoływanych przez mikroorganizmy w życiu codziennym i pracy zawodowej pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W17.	Klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
A.W18.	Podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U6.	Rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.W17.-A.W18.	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U6	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Wprowadzenie do wirusologii, bakteriologii i parazytologii medycznej. Morfologia i fizjologia komórki bakteryjnej. Budowa i cykle rozwojowe wirusów.
W2	Systematyka drobnoustrojów. Drobnoustroje chorobotwórcze i stanowiące fizjologiczną florę organizmu.
W3	Mechanizmy chorobotwórczości drobnoustrojów. Drogi szerzenia się zakażeń w populacji. Flora fizjologiczna i jej znaczenie. Nosicielstwo bakterii chorobotwórczych.
W4	Elementy immunologii i epidemiologii chorób zakaźnych.

W5	Zasady pobierania i transportowania materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych. Etapy diagnostyki mikrobiologicznej. Metody hodowli i wykrywania drobnoustrojów chorobotwórczych, określenie wrażliwości na antybiotyki i chemioterapeutyki.
W6	Metody dekontaminacji środowiska szpitalnego (dezynfekcja, sterylizacja). Higiena rąk personelu medycznego. Zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w procedurach medycznych. Kalendarz szczepień.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Wprowadzenie do wirusologii, bakteriologii i parazytologii medycznej. Morfologia i fizjologia komórki bakteryjnej. Budowa i cykle rozwojowe wirusów.
Ć2	Elementy immunologii i epidemiologii chorób zakaźnych.
Ć3	Zasady pobierania i transportowania materiałów klinicznych do badań mikrobiologicznych. Etapy diagnostyki mikrobiologicznej. Metody hodowli i wykrywania drobnoustrojów chorobotwórczych, określenie wrażliwości na antybiotyki i chemioterapeutyki.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			

Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		15	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Bulanda M., Szostek S. (red): Podstawy mikrobiologii i epidemiologii szpitalnej. PZWL, Warszawa 2020.
2	Błaszkowska J., Ferenc T., Kurantowski P. (red): Zarys parazytologii medycznej. Edra Urban&Partner 2017.
Literatura uzupełniająca	
1	Heczko P.B., Pietrzyk A. Wróblewska M.: Mikrobiologia lekarska. PZWL, Warszawa 2014.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Psychologia		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Psychology**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	20		1			
Ćwiczenia (Ć)	20		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	25		1			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Podstawowa wiedza z zakresu funkcjonowania układu nerwowego

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z pojęciami psychologii ogólnej , rozwojowej, osobowości i komunikacji, z problemami etycznymi psychologa , ukazanie człowieka jako podmiotu i przedmiotu w relacjach społecznych.
C2	Zapoznanie z problematyką relacji międzyludzkich ze szczególnym wskazaniem na komunikację jako klucz do dialogu z drugim człowiekiem relacja personel medyczny- pacjent
C3	Przekazanie wiedzy dotyczącej funkcjonowania człowieka w warunkach stresu (wypalenie zawodowe) wskazanie sposobów radzenia sobie z nim

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;	
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;	
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;	
B.W5.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;	
B.W6.	techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;	
B.U2.	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej;	
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się;	
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarskiej;	
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki;	
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;	
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W.1-B.W6	Zaliczenie testowe	W, Ć
B.U.1-B.U8	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Wprowadzenie w podstawowe problemy psychologii oraz zapoznanie się ze specjalistyczną terminologią. Pochodzenie nazwy psychologia. Historia psychologii na świecie i w Polsce.
W 2	Główne kierunki psychologiczne: psychoanaliza, behawioryzm, psychologia poznawcza, psychologia humanistyczna, psychologia egzystencjalna.
W3	Biologiczne podstawy życia psychicznego człowieka: ośrodkowy i autonomiczny układ nerwowy.
W4	Zmysły, znaczenie hormonów. Pojęcie plastyczności mózgu.
W5	Podstawowe metody badawcze w psychologii. Zapoznanie się z obserwacją i wywiadem
W6	Problemy etyczne dotyczące badań diagnostycznych i naukowych w psychologii
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Główne zagadnienia psychologii rozwojowej. Rozwój człowieka w pełnym cyklu życia.
Ć2	Główne odkrycia psychologii dotyczące - myślenia, pamięci, podejmowania decyzji, wpływu społecznego, uczenia się, emocji, motywacji i woli.
Ć3	Procesy uwagi – teorie i funkcje uwagi. Uczenie się i pamięć. Myślenie i rozumowanie
Ć4	Emocje i motywacje: wzbudzanie emocji i ich ekspresja. Relacje między emocjami, procesami poznawczymi i zachowaniem.
Ć5	Mechanizmy leżące u podstaw motywacji. Motywowanie pacjenta do współpracy. Psychologia zdrowia – zakres zainteresowania.
Ć6	Podstawowe reakcje pacjenta na chorobę (akceptacja vs frustracja). Postawy pacjenta wobec choroby oraz reakcja otoczenia (rodziny, znajomych, przyjaciół, społeczeństwa)

Ć7	Psychologiczne aspekty relacji personel medyczny – pacjent. Psychologiczne konsekwencje niektórych chorób i niepełnosprawności.
Ć8	Stres. Wypalenie zawodowe. Sposoby radzenia .

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	25			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	65		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Heszen I, Sęk H., Psychologia zdrowia, PWN, Warszawa, 2020
2	Sęk H., Psychologia kliniczna, PWN, Warszawa, 2005
3	Harwas -Napierała B., Trempała J.,(ed) Psychologia rozwoju człowieka. Rozwój funkcji psychicznych, PWN, Warszawa, 2003

Literatura podstawowa	
Literatura uzupełniająca	
1	McKay M., Dawis M., Fanning P., Sztuka skutecznego porozumiewania się, GWP, Sopot, 2017.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Pedagogika		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Pedagogy**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	20		1			
Ćwiczenia (Ć)	15		0,5		0,5	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	15		0,5			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Wiedza ogólna.

Cele przedmiotu	
C1	Wyposażenie studentów w wiadomości z zakresu podstawowych zagadnień z dziedziny pedagogiki. Przedstawienie pojęć i terminologii pedagogicznej.
C2	Ukazanie współczesnych teorii i metod wychowawczych jako instrumentów współpracy z pacjentem.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W12.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji, umierania);	
B.W13.	problematykę procesu kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej;	
B.W14.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i dorosłych;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U10.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarskich;	
B.U11.	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W.12-B.W14	Zaliczenie testowe	W, Ć
B.U.10-B.U11	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Charakterystyka pedagogiki jako nauki. Subdyscypliny pedagogiczne
W2	Podstawy metodologii badań pedagogicznych
W3	Rys historyczny szkolnictwa oraz charakterystyka szkoły wyższej i jej funkcji na tle postanowień Deklaracji Bolońskiej. System kształcenia pielęgniarek w Polsce
W4	Struktura procesu wychowawczego i procesu uczenia się
W5	Środowisko wychowawcze, jego kształtowanie oraz wpływ na wychowanie i proces uczenia się
W6	Edukacja ku zdrowiu dzieci, młodzieży i dorosłych

W7	Elementy procesu kształcenia w edukacji ku zdrowiu
W8	Metodyka edukacji zdrowotnej
W9	Struktura i funkcje systemu opieki nad dzieckiem i jego rodziną w Polsce
W10	Zakład pracy jako środowisko wychowawcze
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Działalność pedagogiczna w zawodzie pielęgniarki
Ć2	Podstawowe zasady wychowania w relacji pielęgniarki z pacjentem
Ć3	Podmiotowość osoby ludzkiej w pedagogicznych oddziaływaniach pielęgniarki
Ć4	Metody i techniki oddziaływań wychowawczych w edukacji zdrowotnej
Ć6	Zadania międzynarodowych organizacji (NGO) działających na rzecz ochrony zdrowia i opieki nad ludźmi zagrożonymi wykluczeniem społecznym

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	35		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				

Suma godzin:	50		15	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Chruściel P.: Edukacja zdrowotna z elementami teorii wychowania: przewodnik dydaktyczny. PZWL, Warszawa 2018.
2	Woynarowska B (red): Edukacja zdrowotna: podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka. PZWL, Warszawa 2017.
Literatura uzupełniająca	
1	Włodarski Z., Hankała A., *Nauczanie i wychowanie jako stymulacja rozwoju człowieka*, Wyd. Wyższej Szkoły Pedagogicznej ZNP, Warszawa 2004.
2	Kupisiewicz Cz., Dydaktyka, Podręcznik akademicki, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2012.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Prawo medyczne		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Medical Law**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	25		1			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna podstawy wiedzy ogólnej.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studentów do posługiwania się przepisami prawa, prawidłowej ich interpretacji, które są niezbędne podczas realizacji zadań związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W15	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;	
B.W16	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.W17	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki, w tym prawa i obowiązki pielęgniarki, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;	
B.W18	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki;	
B.W19	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U12.	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej pielęgniarki	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy,	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W.17-B.W19	Zaliczenie testowe	W, Ć
B.U.12	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Wprowadzenie do zagadnień z zakresu prawa
W2	Zagadnienia prawne dotyczące ochrony zdrowia w Polsce i Unii Europejskie
W3	Prawne aspekty wykonywania zawodu pielęgniarki i innych zawodów medycznych
W4	Odpowiedzialność cywilna, karna i zawodowa
W5	Prawa człowieka i prawa pacjenta

Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Podstawowe pojęcia z zakresu prawa oraz znaczenie praw w funkcjonowaniu człowieka, społeczeństwa.
Ć2	Podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym ubezpieczeń zdrowotnych.
Ć3	Podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarki oraz organizacja i struktura samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych.
Ć4	Odpowiedzialność prawna – w tym zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.
Ć5	Prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	25			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			

w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			

Literatura podstawowa	
1	Karkowska D.: Prawo medyczne dla pielęgniarek. LEX a Wolters Kluwer business, 2020.
2	Nesterowicz M.: Prawo medyczne. TNOiK, 2019.
Literatura uzupełniająca	
1	Ustawodawstwo zawodowe w praktyce pielęgniarki.
2	

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Socjologia		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Sociology**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	20		1			
Ćwiczenia (Ć)	15		0,5		0,5	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	15		0,5			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Podstawowe wiadomości i umiejętności z zakresu wiedzy o społeczeństwie.

Cele przedmiotu	
C1	Wyjaśnienie relacji między strukturami i funkcjami różnych grup społecznych a stanem zdrowia i przyczynami chorób.
C2	Identyfikowanie kulturowych wyznaczników zachowań w zdrowiu i chorobie.
C3	Identyfikowanie subiektywnych wyznaczników jakości życia osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych, dzieci i w starszym wieku. Rozumienie modeli opieki szpitalnej i ich funkcji.
C4	Przekonanie i rozróżnianie roli zawodowej pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W7.	pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;	
B.W8.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.W9.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu	
B.W10.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej.	
B.W11.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U9.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W.7-B.W11	Zaliczenie testowe	W, Ć
B.U.9	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Socjologia jako nauka i jako dyscyplina użyteczna praktycznie. Podstawowe orientacje teoretyczne w socjologii.
W2	Socjologia a medycyna i pielęgniarstwo. Socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby. Socjomedyczne wskaźniki zdrowia.

W3	Podstawowe pojęcia socjologiczne i ich odniesienia do medycyny i pielęgniarstwa. Socjologiczna koncepcja natury ludzkiej. Procesy i przemiany życia społecznego: transformacja ustrojowa, ruchliwość społeczna, procesy marginalizacji społecznej.
W4	Interakcje społeczne, stosunki społeczne, pozycje społeczne.
W5	Organizacje społeczne, struktura społeczna, dynamika struktur. Szpital jako system społeczny – modele opieki szpitalnej.
W6	Całości społeczne, odmiany grup społecznych. Grupy społeczne i ich wpływ na proces socjalizacji jednostki (rodzina, grupa rówieśnicza, grupa pracownicza). Pacjenci jako grupa społeczna. Teoria grup odniesienia. Komunikacja w grupie.
W7	Władza, panowanie, przywództwo. Instytucje społeczne, zmiana społeczna, rozwój, postęp.
W8	Dewiacje i patologie społeczne jako objaw złego przystosowania.
W9	Zaburzenie zachowania dzieci i młodzieży (pojęcie, przyczyny, przejawy, środki zaradcze, profilaktyka). Różnica między zaburzeniami a dewiacją. Choroba jako dewiacja społeczna. Teoria naznaczania społecznego i zastosowanie w rozważaniach nad chorobą.
W10	Postawa wobec zawodu i pracy pielęgniarki. Wypalenie zawodowe. Sposoby zapobiegania.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
ĆW1	Powstanie i rozwój socjologii. Wykorzystanie wiedzy socjologicznej w pracy pielęgniarki oraz zrozumienie społecznego wymiaru opieki nad pacjentem.
ĆW2	Styl życia jako kategoria kulturowa, społeczna i medyczna. Społecznokulturowy kontekst zdrowia i choroby, demograficzno-społeczne uwarunkowanie zdrowia i choroby. Zdrowie jako wartość deklarowana i realizowana.
ĆW3	Zachowanie, działanie, działanie społeczne. Psychospołeczne konsekwencje choroby i niepełnosprawności. Zachowania w zdrowiu i chorobie.
ĆW4	Postawy społeczne wobec osób chorych, niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie. Stygmatyzacja i dyskryminacja. Proces stygmatyzacji na wybranym przykładzie.
ĆW5	Rodzina jako grupa i instytucja społeczna. Koncepcje i przemiany rodziny: fazy cyklu życia rodziny a zadania opiekuńcze. Rola rodziny w profilaktyce patologii dziecięcej. Choroba jako zmiana w życiu rodziny.
ĆW6	Relacja pielęgniarki z pacjentem w procesie leczenia (w tym pacjent nieuleczalnie chory). Komunikacja werbalna i niewerbalna. Trudności w komunikacji.
ĆW7	Pielęgniarka w instytucji medycznej (instytucja totalna na przykładzie szpitala psychiatrycznego). Konflikt ról i konflikt w roli. Trudności w pracy pielęgniarki (stres, wypalenie zawodowe).

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	35		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	50			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Tobiasz-Adamczyk B., *Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby*. Wydawnictwo UJ, Kraków 2000.
2	Majchrowska A., *Wybrane elementy socjologii*., Wyd. Czelej 2003.
Literatura uzupełniająca	
1	Pospiszyl I. *Patologie społeczne. PWN*, Warszawa 2008.
2	Giddens A., *Socjologia*., Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 2008.
3	Aronson E., *Człowiek istota społeczna*. PWN, Warszawa 2006 .

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Język angielski		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**English**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I, II, III, IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)						
Ćwiczenia (Ć)	I – 30 II – 30 III – 30 IV – 30		I – 1 II – 1 III – 1 IV – 2		5	

Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)						
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	**I-zaliczenie na ocenę** **II-zaliczenie na ocenę** **III-zaliczenie na ocenę** **IV-egzamin**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Student posiada podstawową wiedzę w zakresie słownictwa ogólnego oraz gramatyki języka angielskiego na poziomie B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Cele przedmiotu	
C1	Usystematyzowanie posiadanej wiedzy z zakresu języka angielskiego ogólnego oraz stosowania go w mowie i piśmie.
C2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do analizowania podstawowego piśmiennictwa w języku angielskim na poziomie B2 ESOKJ.
C3	Przekonanie studenta o konieczności pogłębiania własnych umiejętności językowych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U16.	analizować piśmiennictwo w języku angielskim w zakresie podstawowym	
B.U17.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.U24.-B.U25.	Egzamin testowy	Ć
B.U24.-B.U25.	Pisemna analiza wybranego problemu – semestr I, II, III	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr I	
Ćw 1	Powtórzenie wiadomości z czasów gramatycznych: Present Simple i Present Continuous – porównanie. Codzienne obowiązki pielęgniarki. Opis osoby i obrazka. Części ciała człowieka.

Ćw 2	Sytuacje – przywitania, pożegnania, podziękowania. Sytuacje w domu, na ulicy, uczelni, restauracji etc. – dialogi.
Ćw 3	Przyjmowanie pacjenta w szpitalu. Dialogi między pielęgniarką a pacjentem. Nazwy sprzętów medycznych. Zapisywanie obserwacji o pacjencie w jego karcie.
Ćw4	Test pisemny z materiału leksykalnego i gramatycznego.
Ćw 4	Pooperacyjna opieka nad pacjentem. Rozmowa o bólu. Odczytywanie zleceń lekarskich na wlewy, wpisywanie wykorzystanych zabiegów do tabel – ćwiczenia.
Ćw 5	Czasy Past Simple i Past Continuous – porównanie. Opisywanie wydarzeń z przeszłości. Daty. Pisanie maila i pocztówki.
Ćw 6	Układanie pytań i przeczeń w różnych czasach – powtórzenie wiadomości. Tryb rozkazujący.
Ćw 7	Rola Internetu w dzisiejszym świecie – dyskusja.
Ćw 8	Opieka nad nieuleczalnie chorymi pacjentami – dialogi. Nazwy środków znieczulających. Rozmowa telefoniczna z zachowaniem poufności informacji o stanie zdrowia pacjenta – dialogi. List nieformalny do przyjaciela.
Ćw 9	Test pisemny z materiału leksykalnego i gramatycznego.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr II	
Ćw 1	Rzeczowniki policzalne i niepoliczalne. Wyrażenia określające ilość. Użycie przedimków (a, an, the) – ćwiczenia
Ćw 2	Rodzaje ran i ich opis. Opieka nad pacjentem w domu. Pomaganie pacjentom w codziennych czynnościach życiowych – dialogi.
Ćw 3	Współczesne pokolenie dwudziestolatków – ćwiczenia ze słuchu. Dyskusja o przyszłych planach i ambicjach w zawodzie. Nazwy zawodów związanych ze służbą zdrowia.
Ćw 4	Stopniowanie przymiotników i przysłówków – ćwiczenia.
Ćw 5	Sytuacje na lotnisku i dworcu kolejowym. Teksty o emigrantach pracujących w Wielkiej Brytanii. ‘Atrakcje Londynu **–** ’praca z tekstem.
Ćw 6	Zwroty dotyczące preferencji i niechęci. Wyrażanie nadziei, ambicje oraz planów na przyszłość. Zwroty ‘be going to’, ‘look forward to’, ‘would like ’etc. Czas Future Simple, porównanie z ‘be going to’ – ćwiczenia. Krótkie teksty użytkowe: ogłoszenie, ankieta, zaproszenie, notatka.
Ćw 7	Pisemne powtórzenie materiału gramatycznego i leksykalnego
Ćw 8	Czas Present Perfect – ćwiczenia. Rozmowa o podróżach. Porównanie Present Perfect i Past Simple – ćwiczenia.
Ćw 9	Czasowniki modalne: can, must,should i zwrot ‘have to’. Dyskusja o obowiązkach zawodowych pielęgniarki środowiskowej.

Ćw 10	Odczytywanie lekarskich zleceń. Ulotki na lekach – odczytywanie, stosowanie, środki uboczne.
Ćw 11	Sytuacje u lekarza. Nazwy podstawowych objawów i chorób zakaźnych. Pisanie dialogów.
Ćw 12	Pomoc pacjentom podczas rehabilitacji. . Rozmowa o postępach u pacjentów po udarze – rola terapeuty. Nazwy przyborów dopasowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
Ćw 13	Pisemne powtórzenie wiadomości gramatycznych i leksykalnych.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr III	
Ćw 1	Glosariusz terminów związanych z tematyką medyczną - ćwiczenia
Ćw 2	Tłumaczenie tekstów popularnonaukowych związanych z tematem medycznym.
Ćw 3	Nazwy narządów w części nosowo-gardłowej u człowieka i ich funkcje. Znaczenie bezpiecznego przełykania. Zapis w Karcie Bilansu Płynów i w Karcie Żywieniowej. Telefonowanie i umawianie pacjentów na zabiegi.
Ćw 4	Czasy teraźniejsze, przeszłe i przyszłe – powtórzenie wiadomości, ćwiczenia.
Ćw 5	Pisemny sprawdzian wiadomości z czasów.
Ćw 6	Pomoc pacjentom chorującym na cukrzycę. Wykonywanie pomiaru cukru we krwi i zapis poziomu glukozy w tabelach – ćwiczenia. Rozmowa o diecie dla diabetyków. Instrukcje dotyczące używania automatycznego wstrzykiwacza insuliny (pena) – dialogi.
Ćw 7	Problemy z poruszaniem się u pacjentów – nazwy pomocnych sprzętów, instrukcje odnośnie korzystania z nich, wydawanie polecań. Podnoszenie pacjenta z pozycji leżącej. Korzystanie z wyciągu – dialogi.
Ćw 8	Pomoce i sprzęt umożliwiający poruszanie się – podział. Uzupełnianie tabel oceny mobilności pacjenta.
Ćw 9	Rozmowa z pacjentem z uwzględnieniem jego wieku i stanu zdrowia – układanie dialogów.
Ćw 10	Poszukiwanie pracy w zawodzie. Analiza ogłoszeń o pracę. Pisanie listu motywacyjnego. Poszukiwanie pracy i rozmowa kwalifikacyjna.
Ćw 11	Powtórzenie wiadomości leksykalnych związanych z pielęgniarstwem.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – semestr IV	
Ćw 1	Człowiek – opis wyglądu i charakteru, wypełnianie formularza osobowego, pisanie CV. Terminologia związana z anatomią i fizjologią człowieka. Funkcje ludzkiego ciała. Transplantacja organów ludzkich – dyskusja.
Ćw 2	Praca – nazwy zawodów i profesji, zalety i wady pracy biurowej, działalności gospodarczej, pracy na zlecenie, obciążenia w pracy pielęgniarki etc.

Ćw 3	Dom – opis różnych typów domu, czasowniki związane z obowiązkami domowymi, wynajem pokoju – dialogi.
Ćw 4	Szkoła – słownictwo związane ze szkolnictwem wyższym. Rola edukacji w życiu człowieka – dyskusja.
Ćw 5	Zdrowie. Nazwy chorób i ich objawów. Nazwy lekarstw. Rozmowa o stresie i jego konsekwencjach. Rola snu w życiu człowieka – praca z tekstem.
Ćw 6	Medycyna. Nazwy lekarstw, sprzętu medycznego, nazwy czynności w pracy pielęgniarki. Budynek szpitalny – nazwy oddziałów, wskazywanie drogi – dialogi.
Ćw 7	Nauka i technika. Odkrycia i wynalazki związane z medycyną. Zdjęcia medyczne, uzupełnianie formularzy zgody pacjenta na prześwietlenia.
Ćw 8	Zdrowe odżywianie. Rola różnych składników odżywczych w diecie . Higiena w miejscu pracy.
Ćw 9	Pomoc pielęgniarska podczas ciąży, porodu i połogu. Obowiązki w pracy pielęgniarki na oddziale położniczym i pediatrycznym.
Ćw 10	System opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie – dyskusja.
Ćw 11	Strona bierna – ćwiczenia.
Ćw 12	I, II i III okres warunkowy – ćwiczenia.
Ćw 13	Pisemne powtórzenie wiadomości (na zaliczenie) z okresów warunkowych i strony biernej.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	120		120	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				

Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	120			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

	Literatura podstawowa
1	Kurczak K., Maczkowska-Czado A.: English for nurses: podręcznik. Medipage, 2017.
2	*"Cambridge English for nursing: pre-intermediate".* Cambridge University Press 2014.
Literatura uzupełniająca	
1	Aktualna prasa anglojęzyczna, artykuły internetowe związane ze służbą medyczną.
2	Słowniki polsko - angielskie, angielsko - polskie Oxford, Longman.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Etyka zawodu pielęgniarki		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Ethics of Nurses Profession**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		0,5			
Ćwiczenia (Ć)	20		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	20		0,5			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna podstawy wiedzy ogólnej.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej wybranych teorii etycznych, znaczenia etyki w pielęgniarstwie, etycznych aspektów pracy pielęgniarki, kodeksy etyki pielęgniarskiej

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W12.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;	
C.W13.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarki;	
C.W14.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarki;	
C.W15.	kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U27.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce pielęgniarskiej;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W13-C.W15	Zaliczenie testowe	W, Ć
C.U.27	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Etyka w praktyce pielęgniarskiej. Kodeks etyki pielęgniarki..
W2	Wartości, normy i oceny moralne.
W3	Wybrane teorie etyczne.
W4	Współczesne koncepcje etyczne w praktyce pielęgniarskiej
W5	Analiza sytuacji moralnej i procesu podejmowania decyzji moralnej.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny, psychiczny i funkcjonowanie społeczne człowieka;
Ć2	Współdziałanie w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej;
Ć3	Rozumie treść i zastosowanie w pracy zawodowej kodeksu etyki pielęgniarskiej;

Ć4	Eutanazja , aborcja, przeszczepy narządów, in vitro jako problemy etyczne w praktyce pielęgniarskiej.
Ć5	Prawa człowieka , prawa pacjenta – analiza karty praw pacjenta

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	50			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Wrońska I, Mariański J. Etyka w pracy pielęgniarskiej. Podręcznik dla studentów pielęgniarskich studiów licencjackich. Czelej, 2002.
2	Fry S., Johnstone M. J.: Etyka w praktyce pielęgniarskiej – zasady podejmowania decyzji etycznych. Makmed, 2009.
Literatura uzupełniająca	
1	Sak-Dankosky N., Serafin L. (red): Opieka zorientowana na osobę. PZWL, 2024.
2	Regulacje prawne i etyczne dotyczące zawodu pielęgniarki.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Podstawy pielęgniarstwa		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Base of Nursing**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I, II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	25		1			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	180 w tym: 90 – I 90 – II		6		6	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30		1			
Zajęcia praktyczna (ZP)	80		3		3	

Praktyki zawodowe (PZ)	120		4		4	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę – I semestr**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę – I semestr egzamin (OSCE) – II semestr**
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Student będzie świadomy kompetencji pielęgniarki w świadczeniu opieki wobec podmiotu opieki.
C2	Student wykorzysta zdobytą wiedzę do planowania i świadczenia opieki pielęgniarskiej.
C3	Student opanuje umiejętności z zakresu świadczeń pielęgnacyjno – opiekuńczych w aspekcie zapewnienia higieny osobistej i najbliższego otoczenia pacjenta, pomocy w czynnościach samoobsługowych oraz funkcjonowania w aspekcie bio – psycho - społecznych podmiotu opieki oraz podstawowe umiejętności z zakresu zabiegów leczniczych i usprawniających

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W1	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarskiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;	
C.W2.	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia;	
C.W3.	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki oraz rolę pacjenta w procesie realizacji opieki pielęgniarskiej;	

Cele przedmiotu		
C.W4.	proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady) i *primary nursing* (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej;	
C.W5.	klasyfikacje diagnoz i praktyk pielęgniarskich;	
C.W6.	istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman);	
C.W7.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;	
C.W8.	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;	
C.W9.	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w wybranych stanach pacjenta, sytuacjach klinicznych, w deficycie samoopieki, zaburzonym komforcie, zaburzonej sferze psychoruchowej;	
C.W10.	zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich;	
C.W11.	udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U1.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;	
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego, analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarskiej;	
C.U3.	ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej oraz realizować ją wspólnie z pacjentem i jego rodziną;	
C.U4.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	
C.U5.	dokonywać bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta i podejmowanych działań pielęgniarskich;	
C.U6.	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz inne testy paskowe;	

Cele przedmiotu		
C.U7.	prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;	
C.U8.	wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórnotłuszczowych);	
C.U9.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;	
C.U10.	stosować zabiegi przeciwzapalne;	
C.U11.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami;	
C.U12.	podawać pacjentowi leki różnymi drogami, zgodnie z pisemnym zleceniem lekarza lub zgodnie z posiadanymi kompetencjami oraz obliczać dawki leków;	
C.U14.	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;	
C.U15.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylne oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego, wkłucia centralnego i portu naczyniowego;	
C.U16.	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik, przetoki odżywcze);	
C.U17.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod;	
C.U18.	wykonywać gimnastykę oddechową i drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalację;	
C.U19.	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne;	
C.U20.	wykonywać zabiegi higieniczne;	
C.U21.	pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;	
C.U22.	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	
C.U23.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	
C.U24.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę i usuwać cewnik;	

Cele przedmiotu		
C.U25.	zakładać zgłębnik do żołądka oraz monitorować i usuwać zgłębnik;	
C.U26.	prowadzić dokumentację medyczną oraz posługiwać się nią;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta;	
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W1.-C.W12.	Zaliczenie testowe	W
C.U1.-C.U12.; C.U14.-C.U26.-	Zaliczenie na ocenę – I semestr **Egzamin OSCE – II semestr**	ĆWS
C.U1.-C.U12.; C.U14.-C.U26.-	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP

C.U1.- C.U12.; C.U14.- C.U26.-	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ĆWS, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa z perspektywy czasu (przeszłość, teraźniejszość, przyszłość) na tle transformacji opieki;
W2	Istota współczesnego pielęgniarstwa w wymiarze teoretycznym i praktycznym oraz proces jego profesjonalizacji;
W3	Definiowanie pielęgnowania, wspierania, pomagania i towarzyszenia;
W4	Rola i funkcje zawodowe pielęgniarki oraz rola pacjenta w procesie realizacji opieki zdrowotnej;
W5	Proces pielęgnowania (istota, etapy, zasady stosowania) i primary nursing (istota, odrębności) oraz wpływ pielęgnowania tradycyjnego na funkcjonowanie praktyki pielęgniarskiej;
W6	Diagnoza pielęgniarska. Klasyfikacje diagnoz pielęgniarskich;
W7	Istota opieki pielęgniarskiej opartej o założenia teoretyczne F. Nightingale, V. Henderson, D. Orem, C. Roy i B. Neuman oraz innych teorii klasycznych pielęgniarstwa;
W8	Udział pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;
W9	Zakres działań pielęgniarki w zależności od stanu pacjenta, w tym: długotrwale unieruchomionego, z bólem, gorączką, zaburzeniami snu;
W10	Zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą, chorym i o niepomyślnym rokowaniu;
W11	Warunki pracy i zakres zadań zawodowych pielęgniarki;
W12	Istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i strukturę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich;
Forma zajęć – ćwiczenia – I semestr – 90 godz. – tematyka	
ćw1	Higieniczne mycie rąk Bandażowanie – zasady, sposoby i techniki wykonania

ćw2	Ścielenie lóżka dla chorego – wersje i modyfikacje Zmiana bielizny pościelowej i osobistej – odmiany i modyfikacje
ćw3	Toaleta ciała u chorego leżącego – wersje i modyfikacje Zabiegi zapewniające utrzymanie czystości głowy Płukanie jamy ustnej i gardła. Nacieranie i oklepywanie pacjenta.
ćw4	Pozycje ułożeniowe pacjenta i ich zmiana. Zastosowanie udogodnień Przenoszenie i transport chorego
ćw5	Pomiary i dokumentowanie podstawowych funkcji życiowych *(temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych)*
ćw6	Zabiegi fizykalne w profilaktyce przeciwodleżynowej
ćw7	Zabiegi p/zapalne, bańki lecznicze – istota, rodzaje, stosowanie
ćw8	Płukanie oka i ucha
ćw9	Zabiegi doodbytnicze
ćw10	Zgłębnikowanie żołądka, karmienie za pomocą zgłębnika. Karmienie przez przetokę odżywczą. Płukanie żołądka
ćw11	Podawanie leków przez przewód pokarmowy, układ oddechowy, na skórę i błony śluzowe.
Forma zajęć – ćwiczenia – II semestr – 90 godz. – tematyka	
ćw12	Wybrane metody pielęgnowania noworodka/niemowlęcia: pomiary, przewijanie dziecka, kąpiel
ćw13	Obliczanie dawki leków
ćw14	Podawanie leków drogą dotkankową: - iniekcje domięśniowe - iniekcje podskórne - iniekcje śródskórne
ćw15	Podawanie leków drogą dotkankową: - iniekcje dożylne, kroplowy wlew dożylny - zakładanie wkłucia obwodowego, zastosowanie pompy infuzyjnej w podawaniu leków, - monitorowanie, ocena i pielęgnacja wkłucia centralnego, obwodowego i portu naczyniowego Dokumentowanie wykonania zlecenia w karcie zleceń lekarskich

ćw16	Pobieranie materiału do badań: - wykonywanie testów diagnostycznych- oznaczanie ciał ketonowych i glukozy we krwi i moczu, oznaczanie cholesterolu, inne testy paskowe - oznaczanie glikemii za pomocą glukometru, - pobieranie krwi żylnej do badań - pobieranie wymazów
ćw17	Chirurgiczne mycie rąk. Założenie rękawiczek jałowych Płukanie przetoki jelitowej i rany (zmiana opatrunku na ranie)
ćw18	Cewnikowanie pęcherza moczowego, płukanie pęcherza moczowego.
ćw19	Prowadzenie, ocena i dokumentowanie bilansu płynów pacjenta
ćw20	Metody wspomagające funkcję oddechową – gimnastyka oddechowa, pomiar i ocena PEF, drenaż ułożeniowy, odśluzowywanie dróg oddechowych i inhalacja.
ćw21	Dokumentowanie pielęgnowania zindywidualizowanego. Ocena stanu pacjenta. Prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej
ćw22	Wykonanie EKG
ćw23	Asystowanie przy pobieraniu materiału do badań: nakłucie j. brzusznej, opłucnej, pobieraniu szpiku i punkcji lędźwiowej
Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
ZP1	Wprowadzenie do zajęć praktycznej nauki zawodu w oddziale szpitalnym. Przyjęcie pacjenta do szpitala i na oddział.
ZP2	Gromadzenie informacji o pacjencie dla potrzeb pielęgnowania.
ZP3	Stosowanie w praktyce zasad aseptyki i antyseptyki. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym.
ZP4	Badania laboratoryjne – sposoby pobierania materiału do badań, interpretacja wyników
ZP5	Planowanie i realizowanie opieki pielęgniarskiej w praktyce opiekuńczej.
ZP6	Profilaktyka przeciwodleżynowa – zasady realizacji z uwzględnieniem nowoczesnych środków leczniczo-pielęgnacyjnych
ZP7	Teoria F. Nightingale w praktyce pielęgniarskiej
ZP8	Teoria W. Henderson w praktyce pielęgniarskiej
ZP9	Teoria D. Orem w praktyce pielęgniarskiej
ZP10	Analiza dokumentacji pacjenta. Podsumowanie zajęć
Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ1	Wprowadzenie do zajęć praktycznej nauki zawodu w oddziale szpitalnym. Przyjęcie pacjenta do szpitala i na oddział.

PZ2	Gromadzenie informacji o pacjencie dla potrzeb pielęgnowania.
PZ3	Stosowanie w praktyce zasad aseptyki i antyseptyki. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzszpitalnym.
PZ4	Badania laboratoryjne – sposoby pobierania materiału do badań, interpretacja wyników
PZ5	Planowanie i realizowanie opieki pielęgniarskiej w praktyce opiekuńczej.
PZ6	Profilaktyka przeciwodleżynowa – zasady realizacji z uwzględnieniem nowoczesnych środków leczniczo-pielęgnacyjnych
PZ7	Teoria F. Nightingale w praktyce pielęgniarskiej
PZ8	Teoria W. Henderson w praktyce pielęgniarskiej
PZ9	Teoria D. Orem w praktyce pielęgniarskiej
PZ10	Analiza dokumentacji pacjenta. Podsumowanie zajęć
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku)

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	405		380	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			

Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	435		380	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	15			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			13	

Literatura podstawowa	
1	Danuta Zarzycka, Barbara Ślusarska. Podstawy pielęgniarstwa Tom 1. Założenia koncepcyjno-empiryczne opieki pielęgniarskiej. Wydanie: Warszawa, 1, 2021, Copyright: 2017. Wydawca: PZWL Wydawnictwo Lekarskie.
2	Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka, Anna Majda. Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarskiej. Wydanie: Warszawa, 1, 2017. Copyright: 2017 Wydawca: PZWL Wydawnictwo Lekarskie.
3	Wiesława Ciechaniewicz. Pielęgniarstwo. Ćwiczenia 2. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydanie: Warszawa, 2022, Copyright: 2001. Wydawca: PZWL Wydawnictwo Lekarskie.
Literatura uzupełniająca	
1	Marzena Jaciubek, Małgorzata Fedak. Bandażowanie. Podręcznik desmurgii dla studentów pielęgniarstwa. Wydanie: Wrocław, 1, 2020. Wydawca: Edra Urban & Partner.
2	Natalia Sak-Dankosky, Maciej Latos, Konrad Baumgart, Bartosz Sadownik. Dostępy naczyniowe w praktyce klinicznej. Wydawca: PZWL, Warszawa, 2022.
3	Betty J. Ackley, Gail B. Ladwig. Red. nauk. wyd. pol. Danuta Zarzycka, Barbara Ślusarska. Podręcznik diagnoz pielęgniarskich: przewodnik planowania opieki opartej na dowodach naukowych. Warszawa: GC Media House, 2011.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Zakażenia szpitalne		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:			

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)						
Ćwiczenia (Ć)	30		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)						
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	laboratoria	zaliczenie na ocenę
	praca własna studenta	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Wiedza z zakresu mikrobiologii i parazytologii.

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z zagadnieniami występowania zakażeń i przenoszenia biologicznych czynników chorobotwórczych w placówkach ochrony zdrowia oraz podstawami prawnymi i metodami zapobiegania i zwalczania zakażeń wśród pacjentów i personelu medycznego.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W36.	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku poza szpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;	
C.W37.	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;	
C.W38.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;	
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W36-C.W38	Zaliczenie testowe	Ć
C.U48-C.U49	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
ĆW1	Zakażenia szpitalne - źródła i rezerwuar drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, drogi szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych
ĆW2	Sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym mikroflory środowiska szpitalnego
ĆW3	Mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu grzybiczym
ĆW4	Zagrożenia epidemiologiczne w skupiskach ludzi, takich jak szkoły, przedszkola, uczelnie, szpitale, koncerty, koszary wojskowe
ĆW5	Standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym i zakażeniom w innych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego;

ĆW6	Ocena i izolacja chorych potencjalnie zakażonych lub chorych zakaźnie;
ĆW7	Bezpieczne stosowanie środków dezynfekcyjnych i segregacji odpadów medycznych;
ĆW8	Sterylizacja narzędzi i sprzętu medycznego

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Denys A. (red): Zakażenia szpitalne: wybrane zagadnienia. Wolters Kluwer, 2012.
2	Bulanda M., Wójkowska-Mach J. (red): Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej. PZWL, 2016.

Literatura podstawowa	
Literatura uzupełniająca	
1	Ciuruś M. J. Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia. Wyd. Instytutu Problemów Ochrony Zdrowia, Warszawa 2009.
2	Dzierżanowska D. Zakażenia szpitalne. Wydawnictwo Alfa Medica Press, Bielsko - Biała 2008, wyd. 2.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:				**Kod przedmiotu:**	
Podstawy ratownictwa medycznego				**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
				Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Basic Emergency Medical**				
Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**	
	obieralny		**semestr studiów**	**I**	

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)						
Ćwiczenia (Ć)	30		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)						

Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	laboratoria	zaliczenie na ocenę
	praca własna studenta	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Wiedza ogólna

Cele przedmiotu	
C1	Dostarczenie wiedzy związanej z rozpoznaniem stanów nagłych zagrażających życiu.
C2	Zdobycie umiejętności z zakresu postępowania ratowniczego.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W35	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (*Basic Life Support*, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (*Advanced Life Support*, ALS);	
D.W36.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	
D.W37.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U28.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	
D.U29.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W35-D.W37	Zaliczenie testowe	Ć
D.U27-D.U29	Realizacja zadania praktycznego	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
ĆW1	Organizacja i funkcjonowanie systemu PRM w Polsce,
ĆW2	Procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych. Segregacja medyczna
ĆW3	Pierwsza pomoc w stanach bezpośredniego zagrożenia życia, BLS, ALS
ĆW4	Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych. Automatyczny defibrylator zewnętrzny (*Automated External Defibrillator,* AED) i bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych;

ĆW5	Złamania kości, zwichnięcia i skręcenia, przygotowanie pacjenta do transportu; tamowanie krwawień i krwotoków

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Działania medyczne i procedury psychologiczne w ratownictwie medycznym / redakcja naukowa Robert Gałązkowski, Małgorzata Wypych. Warszawa: Lotnicze Pogotowie Ratunkowe, 2016.
2	Kwalifikowana pierwsza pomoc dla jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne / red. nauk. Andrzej Kopta, Jakub Mierzejewski, Gabriela Kołodziej. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.

Literatura podstawowa	
3	Medyczne czynności ratunkowe / redakcja naukowa Przemysław Paciorek, Amelia Patrzała; [autorzy Szymon Bednarek, Dominik Chmiel, Małgorzata Cichańska, Mariusz Dubiel, Emillia Kłos, Piotr Kowalski, Łukasz Krypel, Tomasz Kubiak, Ilona Miśkowiec - Wiśniewska, Jowita Paciorek, Przemysław Paciorek, Amelia Patrzała, Wojciech Szkwarek, Krzysztof Wiśniewski, Ewa Zieliński, Marcin Zieliński].Wydanie 1., 5. dodruk. - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL2018.
Literatura uzupełniająca	
1	Pierwsza pomoc: podręcznik dla studentów / Mariusz Goniewicz. Wyd. 1. (dodr.). - Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2015.
2	Wytyczne Krajowej Rady Resuscytacji- zaktualizowane.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Patologia		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		PI-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Pathology**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)	10		0,5		0,5	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	15		0,5			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Wiedza dotycząca anatomii i fizjologii człowieka.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej ogólnych procesów patologicznych w organizmie człowieka.
C2	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia nieprawidłowości funkcjonowania poszczególnych układów i narządów organizmu.
C3	Przygotowanie studenta do współpracy ze szpitalną pracownią patomorfologii.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W6.	Podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu.	
A.W7.	Wybrane zagadnienia z zakresu patologii układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu moczowo-płciowego, szpiku kostnego i układu nerwowego	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
A.W8.	Czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U2.	Łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych.	
A.U3.	Szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.W6-A.W8	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U2-A.U3	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Wprowadzenie do patologii: rola i zadania patologa we współczesnej medycynie. Histopatologiczne badanie śródoperacyjne. Zasady współpracy z pracownią histopatologiczną. Zaburzenia w krążeniu.
W2	Podstawy patologii nowotworów. Nowotwory złośliwe i łagodne. Epidemiologia najczęstszych chorób nowotworowych.

W3	Patomechanizm stanu zapalnego (stan ostry i stan przewlekły). Mianownictwo zapaleń. Morfologiczny podział zapaleń. Odmienności przebiegu stanów zapalnych w różnych okresach wieku człowieka.
W4	Niedokrwistości. Podział morfologiczny i etiologiczny. Zasady diagnostyki. Choroby rozrostowe układu białokrwinkowego.
W5	Patologia ginekologiczna. Najczęstsze nowotwory piersi. Patologia urologiczna. Rak gruczołu krokowego i sutka jako problemy społeczne.
W6	Choroby przewodu pokarmowego. Epidemiologia i patomechanizm. Choroby zapalne układu oddechowego. Nowotwory płuc. Podstawy neuropatologii.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Wybrane zagadnienia patologii ogólnej
Ć2	Wybrane patologie narządowe
Ć3	Patofizjologia układu czerwonokrwinkowego
Ć4	Patogeneza choroby nowotworowej

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15			

Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	45		10	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Domagała W., Chosia M., Urasińska E.: Podstawy patologii. PZWL, 2010.
2	Guzek J. W., Patofizjologia człowieka w zarysie. PZWL, 2002.
3	
Literatura uzupełniająca	
1	Adamek D.: Wybrane zagadnienia patologii klinicznej: podręcznik dla studentów i lekarzy. Wyd. UJ, 2015.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Farmakologia		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		PI-SI6P>1A07	
Przedmiot w języku angielskim:	**Pharmacology**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)	30		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	20		1			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna podstawy wiedzy ogólnej.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej farmakoterapii w chorobach poszczególnych układów i narządów.
C2	Zdobycie przez studenta umiejętności wystawianie recept na leki i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W19.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne	
A.W20.	podstawowe zasady farmakoterapii	
A.W21.	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
A.W22.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację lekó	
A.W23.	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków	
A.W24.	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich	
A.W25.	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi	
A.W19.	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U7.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych	
A.U8.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych	
A.U9.	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich	
A.U10.	przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.W	Egzamin testowy	W, Ć
A.U	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S1.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Definicja leku, rodzaje leków ze względu na pochodzenie, formy farmaceutyczne leków, drogi podawania.
W2	Molekularne i komórkowe mechanizmy działania leków. Interakcje między lekami. Działania niepożądane leków
W3	Losy leku w organizmie – wchłanianie, dystrybucja, drogi wydalania, metabolizm
W4	Źródła informacji o lekach. Elementy recepty, sposób prawidłowego zapisywania postaci leków.
W5	Narkotyczne i nienarkotyczne leki przeciwbólowe
W6	Leki wpływające na układ sercowo-naczyniowy
W7	Leki przeciwcukrzycowe i przeciwtarczycowe, leki stosowane w śpiączce hipo i hiperglikemicznej, leki wpływające na gospodarkę wapniowo - fosforanową
W8	Hormony płciowe, środki antykoncepcyjne
W9	Leki wpływające na przewód pokarmowy
W10	Antybiotyki i chemioterapeutyki.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Obliczanie dawek leków. Dawkowanie leków u dorosłych i u dzieci.
Ć2	Korzystanie z informatorów farmaceutycznych. Zapisywanie różnych postaci leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego – wystawianie recept.
Ć3	Krew i środki krwiopochodne/krwiozastępcze.
Ć4	Surowice i szczepionki, reakcje alergiczne, próby uczuleniowe.
Ć5	Leki stosowane w leczeniu nadciśnienia tętniczego krwi

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne

Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	60		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	80		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

	Literatura podstawowa
1	Beat Schmid, Petra Strub, Andrea Studer, red. wyd. pol. Józef Prandota: Farmakologia dla zawodów pielęgniarskich. MedPharm, 2013.
2	Rajtar - Cynke G. Farmakologia - podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu, wyd. Czelej, Lublin 2007.
	Literatura uzupełniająca
1	Obuchowicz E., Małecki A., Kmieciak - Kołada K, Okopień B.: Farmakologia dla studentów i absolwentów kierunków medycznych. Medkar, 2011.
2	Hermann Z. Hormony, witaminy, leki: przeciwnowotworowe immunosupresyjne autakoidy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Genetyka		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:			

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)	15		0,5		0,5	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10		0,5			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	egzamin
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej podstaw genetyki medycznej, metod diagnostyki genetycznej, w tym diagnostyki prenatalnej.
C2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności rozpoznania podstawowych zaburzeń genetycznych u człowieka.
C3	Pokazanie roli i znaczenia genetyki we współczesnej medycynie.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W9.	Zasady dziedziczenia grup krwi człowieka oraz istotę konfliktu serologicznego w układzie Rh.	
A.W10.	Problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie.	
A.W11.	Budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
A.W12.	Zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i pozajądrowego dziedziczenia informacji genetycznej.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U4.	Przewidywać prawdopodobieństwo wystąpienia określonych chorób i zespołów genetycznych.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.W.9-A.W12	Zaliczenie testowe	W
A.U. 4	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Wprowadzenie do genetyki człowieka: najważniejsze odkrycia w genetyce, program sekwencjonowania ludzkiego genomu, prawne i etyczne implikacje badań genetycznych. Rodzaje mutacji i czynniki mutagenne.
W2	Kariotyp człowieka. Najczęstsze aberracje chromosomalne.
W3	Choroby jednogenowe.
W4	Diagnostyka prenatalna. Czynniki genetyczne w powstawaniu wad wrodzonych.
W5	Genetyka nowotworów. Nowotwory dziedziczne. Podstawy farmakogenetyki.

W6	Dziedziczenie podstawowych układów grupowych krwi u człowieka. Konflikt serologiczny – patomechanizm, diagnostyka i leczenie.
Forma zajęć – ćwiczenia – I semestr – tematyka	
Ć1	Wprowadzenie do genetyki człowieka: najważniejsze odkrycia w genetyce, program sekwencjonowania ludzkiego genomu, prawne i etyczne implikacje badań genetycznych. Rodzaje mutacji i czynniki mutagenne.
Ć2	Kariotyp człowieka. Najczęstsze aberracje chromosomalne.
Ć3	Choroby jednogenowe.
Ć4	Diagnostyka prenatalna. Czynniki genetyczne w powstawaniu wad wrodzonych.
Ć5	Genetyka nowotworów. Nowotwory dziedziczne. Podstawy farmakogenetyki.
Ć6	Dziedziczenie podstawowych układów grupowych krwi u człowieka. Konflikt serologiczny – patomechanizm, diagnostyka i leczenie.

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				

Suma godzin:	55		15	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

	Literatura podstawowa
1	Bal J. (red.) Genetyka medyczna i molekularna. PWN, Warszawa 2017.
2	Drewa G., Ferenc T.(red.): Podstawy genetyki dla studentów i lekarzy. Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2003.
Literatura uzupełniająca	
1	

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Zdrowie publiczne		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Public Health**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)	30		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	20		1			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	laboratoria	zaliczenie na ocenę
	praca własna studenta	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Wiedza ogólna.

Cele przedmiotu	
C1	Poznanie koncepcji i zadań zdrowia publicznego oraz różnych aspektów definiowania zdrowia.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W20.	zadania z zakresu zdrowia publicznego;	
B.W21.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;	
B.W22.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;	
B.W23.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;	
B.W24.	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	
B.W25.	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.W26.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U13.	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;	
B.U14.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;	
B.U15.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W27.-B.W33.	Zaliczenie testowe	Ć
B.U15.-B.U17.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Podstawowa terminologia w zdrowiu publicznym: zdrowie jednostki i zbiorowości; zdrowie w wybranych dyscyplinach: pedagogice, psychologii, socjologii, medycynie, pielęgniarstwie.

W2	Koncepcje zdrowia człowieka w programach WHO, Narodowym Programie Zdrowia i innych.
W3	Koncepcja zdrowia jednostki i całego społeczeństwa, zakres działań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie zdrowia
W4	Zachowania zdrowotne.
W5	Potrzeby zdrowotne. Zdrowy styl życia.
W6	Zagrożenie. Choroba. Ekonomiczne uwarunkowania zdrowia.
W7	Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).
W8	Omówienie struktury i funkcjonowania jednostek opieki zdrowotnej oraz miejsc i zadań pielęgniarstwa
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
ĆW1	Zagrożenia zdrowotne współczesnych społeczeństw świata..
ĆW2	Interdyscyplinarna rola zdrowia publicznego. Rola i zadania zdrowia publicznego. Zdrowie publiczne na tle innych dyscyplin naukowych.
ĆW3	Uwarunkowania stanu zdrowia. Wpływ biologicznych czynników środowiskowych na zdrowie człowieka i społeczeństwa. Wpływ środowiska człowieka na zdrowie
ĆW4	Zdrowie publiczne kulturowe i społeczne.
ĆW5	Zagrożenia ekologiczne i zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, nauki i pracy.
ĆW6	Systemy opieki zdrowotnej i ich finansowanie
ĆW7	Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	60		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	80		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Pinkas J. (red): Współczesne wyzwania zdrowia publicznego. PZWL, 2021.
2	Leowski J.: Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne. CeDeWu, 2020.
3	Kulik T.B., Latalski M.(red.): Zdrowie publiczne. Podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznych. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002.
Literatura uzupełniająca	
1	Czupryna A., Paździoch S., Ryś A., Wiodarczyk W.C.(red.): Zdrowie Publiczne. Vesaliusz. Kraków 2001.
2	Putowski L., Lewandowska A., Brukwicka I.(red.): Medyczne, społeczne, etyczne aspekty zdrowia i choroby. Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Techniczno-Ekonomicznej im. ks. Bronisława Markiewicza, Jarosław, 2012.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Promocja zdrowia		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**HealthPromotion**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**I**
semestr studiów	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		0,5			
Ćwiczenia (Ć)	20		1,5		1,5	
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	20					
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						
Zajęcia praktyczne (ZP)	20		1		1	
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	egzamin
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Wiedza z zakresu nauk przedklinicznych

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z podstawowymi zasadami promocji zdrowia i profilaktyki chorób
C2	Zapoznanie z zasadami prawidłowego doboru metody i form prewencji i profilaktyki chorób
C3	Kształtowanie umiejętności współpracy z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów działań edukacyjnych

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W16.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;	
C.W17.	zasady konstruowania programów promocji zdrowia;;	
C.W18.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U28.	oceniać potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów;	
C.U29.	rozpoznawać uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia;	
C.U30.	dobierać metody i formy profilaktyki i prewencji chorób oraz kształtować zachowania zdrowotne różnych grup społecznych;	
C.U31.	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;	
C.U32.	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W.	Zaliczenie testowe	W, Ć
C.U.	Prezentacja projektu edukacji w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów zdrowotnych oraz wskazówek zmierzających do ich rozwiązania	Ć
C.U.	Realizacja zadania praktycznego w warunkach naturalnych – programu promocji zdrowia	ZP
K.S1.	Obserwacja	Ć, ZP

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Podstawy teoretyczne oraz definiowanie: zdrowia, promocji zdrowia, profilaktyki, zachowań zdrowotnych, stylu życia
W2	Paradygmaty zdrowia i ich wpływ na promocję zdrowia i profilaktykę zdrowotną;
W3	Zakres i charakter zadań pielęgniarki w promocji zdrowia, zasady konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;
W4	Strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, narodowym i ponadnarodowym;
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ćw 1	Ocena potencjału zdrowotnego pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem skal, siatek i pomiarów
Ćw 2	Rozpoznawanie uwarunkowań zachowań zdrowotnych pacjenta i czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia
Ćw 3	Opracowanie i wdrażanie indywidualne programów promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych
Ćw 4	Metody i formy profilaktyki i prewencji wybranych jednostek chorobowych
Ćw 5	Kształtowanie zachowań zdrowotnych jednostek i grup społecznych
Forma zajęć – zajęcia praktyczne – tematyka	
ZP1	Ocena potencjału zdrowotnego pacjenta i jego rodziny oraz dobór metod, form profilaktyki i prewencji chorób, z uwzględnieniem stylu życia w ramach indywidualnych programów promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych.
ZP2	Realizacja zadania praktycznego w warunkach naturalnych – programu promocji zdrowia.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Analiza artykułu naukowego z zakresu promocji zdrowia lub profilaktyki.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	50		40	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	70		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Woynarowska B. (red.) Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne. Metodyka. Praktyka. Warszawa: Wyd. Nauk. PWN, Warszawa 2017
2	Dyzmann-Sroka A., Piotrowski T. (red.) Programy zdrowotne. Skuteczna profilaktyka zachorowań. Przykłady dobrych praktyk. Warszawa: Wyd.Lek. PZWL, Warszawa 2019
3	Narodowe Programy Zdrowia na lata 2020-2025 https://www.gov.pl/web/zdrowie/npz-2021-2025
Literatura uzupełniająca	
1	Andruszkiewicz A., Banaszkiewicz B. (red.) Promocja zdrowia, t. 2 Promocja zdrowia w praktyce pielęgniarki i położnej, Wyd. Lek PZWL, Warszawa, 2010
2	

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Badanie fizykalne		
Przedmiot w języku angielskim:	**Physical Examination**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**I**
semestr studiów	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)						
Ćwiczenia (Ć)	40		1		1	
Laboratoria (L)						
Praca własna studenta (PWS)	20		1			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS	**zaliczenie na ocenę**
	praca własna studenta	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę

	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Wiedza w zakresie podstaw anatomii i fizjologii człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do rozumienia i interpretowania wiedzy dotyczącej zakresu i charakteru badań fizykalnych dla celów pielęgnowania
C2	Przygotowanie studenta do wykonywania i interpretowania uzyskanych wyników badania fizykalnego, różnic w badaniu fizykalnych dzieci i dorosłych

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W32	pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania;	
C.W33.	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;	
C.W34.	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	
C.W35.	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U43.	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	
C.U44.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;	
C.U45.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	
C.U46.	przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;	
C.U47.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
K.S2.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S3.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W32.-C.W35.	Zaliczenie testowe	Ć
C.U43.-C.U47.	Realizacja zadania praktycznego	Ć
K.S1. - K.S3.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Zakres i zasady badania podmiotowego dla potrzeb opieki pielęgniarskiej
Ć2	Istota i techniki badania przedmiotowego.
Ć3	Schemat i obowiązujące zasady prowadzenia badania.
Ć4	Zasady dokumentowania zebranych informacji i interpretacji wyników badania fizykalnego dla oceny stanu zdrowia i potrzeb opieki pielęgniarskiej
Ć5	Badanie podmiotowe pacjenta
Ć6	Badanie przedmiotowe skóry. Elementy badania fizykalnego głowy i szyi
Ć7	Metody i zakres oceny fizykalnej klatki piersiowej i układu oddechowego
Ć8	Ocena fizykalna gruczołów piersiowych oraz dołów pachowych
Ć9	Badanie fizykalne układ sercowo-naczyniowego i krążenia obwodowego
Ć10	Badanie fizykalne jamy brzusznej
Ć11	Badanie fizykalne okolicy odbytu oraz narządów płciowych męskich i żeńskich
Ć12	Metody i zakres oceny w badaniu neurologicznym
Ć13	Badanie fizykalne układu mięśniowo-szkieletowego
Ć14	Odrębności w ocenie stanu zdrowia okresu rozwojowego i okresu geriatrycznego

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		40	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa	
1	Dyk D. (red), Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Podmiotowe i przedmiotowe. PZWL. Warszawa 2020.
2	Gaciong Z., Sienkiewicz Z. (red), Wywiad i badanie fizykalne dla pielęgniarek i położnych. Warszawski Uniwersytet Medyczny, Warszawa 2017.
Literatura uzupełniająca	
1	Krajewska - Kułak E., Szczepański M.: Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. Wyd. Czelej, Lublin 2008.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Podstawowa opieka zdrowotna		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Primary Medical Care**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**II, III, IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	**--**
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	20		1			
Ćwiczenia (Ć)	20		0,5		0,5	

Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10		0,5		0,5	
Zajęcia praktyczna (ZP)	120		4		4	
Praktyki zawodowe (PZ)	160		6		6	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	egzamin
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do realizacji samodzielnej opieki na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej nad jednostką, rodziną i społecznością
C2	Student będzie świadomy kompetencji pielęgniarki w świadczeniu opieki wobec podmiotu opieki.
C3	Student wykorzysta zdobytą wiedzę do planowania i świadczenia opieki pielęgniarskiej.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W19.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników systemu ochrony zdrowia;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
C.W20.	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej;	
C.W21.	metody oceny środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U13.	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW i tężcowi;	
C.U33.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;	
C.U34.	oceniać środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
K.S2.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S3.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K.S4.	przestrzegania praw pacjenta;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W.	Zaliczenie testowe	W
C.U.	Analiza pisemnego problemu	Ć
C.U.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
C.U.	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ

K.S1. - K.S4.	Obserwacja	Ć, ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Podstawowa opieka zdrowotna w Polsce i na świecie z uwzględnieniem zadań pielęgniarki i innych pracowników ochrony zdrowia;
W2	System zarządzania informacją w podstawowej opiece zdrowotnej;
W3	Determinanty i mierniki jakości podstawowej opieki zdrowotnej;
W4	Modele opieki środowiskowo-rodzinnej i formy świadczenia opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej;
W5	Odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na środowisko zamieszkania, nauki i pracy;
W6	Odrębności w opiece środowiskowo-rodzinnej w zakresie gromadzenia informacji, diagnozowania, metod pracy i dokumentowania, ze względu na odbiorcę indywidualnego i jego stan, charakterystykę rodziny i społeczności lokalnej;
W7	Świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym;
W8	Środowisko nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;
W10	Sprzęt i środki do realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta;
W11	Standardy i procedury pielęgniarskie w podstawowej opiece zdrowotnej;
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym świadczenia gwarantowane i zapewnianie opieki nad pacjentem chorym;
Ć2	Ocena środowiska nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży;
Ć3	Zastosowanie sprzętu i środków do realizacji opieki pielęgniarskiej w środowisku zamieszkania pacjenta;
Ć4	Zastosowanie standardów i procedur pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej;
Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
ZP1	Opieka pielęgniarska w środowisku zamieszkania. Metody pracy z rodziną. Proces pielęgnowania w środowisku. Zagrożenia zdrowotne w środowisku - diagnozowanie.

ZP2	Opieka pielęgniarska w środowisku nauczania i wychowania. Regulacje prawne dotyczące opieki zdrowotnej nad uczniem w szkole. Udział pielęgniarki w badaniach przesiewowych i profilaktycznych u dzieci w wieku szkolnym. Szkoła promująca zdrowie, problemy zdrowotne w populacji szkolnej i sposoby ich rozwiązywania przez pielęgniarkę. Dokumentacja i dokumentowanie stanu zdrowia ucznia.
ZP3	Zagrożenia zdrowia w środowisku pracy. Badania pracowników (wstępne, okresowe, kontrolne). Choroby zawodowe. Program pielęgniarskiej opieki w wybranym środowisku pracy
ZP4	Zadania pielęgniarki rodzinnej w praktyce
Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ1	Opieka pielęgniarska w środowisku zamieszkania. Metody pracy z rodziną. Proces pielęgnowania w środowisku. Zagrożenia zdrowotne w środowisku - diagnozowanie.
PZ2	Opieka pielęgniarska w środowisku nauczania i wychowania. Regulacje prawne dotyczące opieki zdrowotnej nad uczniem w szkole. Udział pielęgniarki w badaniach przesiewowych i profilaktycznych u dzieci w wieku szkolnym. Problemy zdrowotne w populacji szkolnej i sposoby ich rozwiązywania przez pielęgniarkę. Dokumentacja i dokumentowanie stanu zdrowia ucznia.
PZ3	Zagrożenia zdrowia w środowisku pracy. Badania pracowników (wstępne, okresowe, kontrolne). Choroby zawodowe. Program pielęgniarskiej opieki w wybranym środowisku pracy
PZ$	Zadania pielęgniarki rodzinnej w praktyce
Forma zajęć – praktyki zawodowe	
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku)

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	320		300	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	330		310	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	12			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			11	

Literatura podstawowa	
1	Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. T. 1. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.
2	Steciwko A. (red.): Medycyna rodzinna - co nowego? T. I, II, Wydawnictwo Medyczne Cornetis, Warszawa 2010.
3	Brosowska B., Mielczarek - Pankiewicz E.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej. T. 2. Wydawnictwo Makmed, Lublin 2008.
Literatura uzupełniająca	
1	Kawczyńska - Butrym Z.: Rodzina - zdrowie - choroba. Koncepcje i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2001.
2	Bożkowa K., Sito A.: Opieka zdrowotna nad rodziną. Wydanie II. PZWL, Warszawa 2005.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Cooperation and communication in interdisciplinary team**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**I**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	20		1			
Ćwiczenia (Ć)	20		0,5		0,5	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10		0,5			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie komunikacji i współpracy interpersonalnej.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do efektywnej pracy i współpracy w zespole interdyscyplinarnym ukierunkowanych na osiąganie zakładanych i realizowanych celów opieki nad pacjentem.
C2	Przygotowanie studenta do skutecznego komunikowania się w zespole interdyscyplinarnym

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W43.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;	
C.W44.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy;	
C.W45.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;	
C.W46.	proces podejmowania decyzji w zespole;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
C.W47.	metody samooceny pracy zespołu;	
C.W48.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U53.	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;	
C.U54.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;	
C.U55.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;	
C.U56.	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;	
C.U57.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej.;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
K.S6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W	Zaliczenie testowe	W, Ć
C.U	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S6-K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu.
W2	Znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu.

W3	Rola przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety.
W4	Proces podejmowania decyzji w zespole.
W5	Metody samooceny pracy zespołu.
W6	Czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.
W7	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interprofesjonalnych;
W8	Zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem.
W9	Zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym.
W10	Perspektywa pacjenta w opiece pielęgniarskiej, motywowanie pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia.
W11	Metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi.
W12	Zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ćw 1	Zespół – cechy efektywnego zespołu, czynniki wspomagające efektywność pracy zespołowej, korzyści i utrudnienia , rodzaje i typy zespołów, zasady i etapy pracy zespołu, role w zespole, fazy kształtowania zespołu
Ćw 2	Role zespołowe - skuteczne zespoły, historia koncepcji ról zespołowych, podział ról, koło zespołu, charakterystyka ról zespołowych. Funkcjonowanie pielęgniarki w zespole terapeutycznym, określenie pozycji w zespole terapeutycznym; ocena relacji z innymi członkami zespołu , spostrzeganie siebie w procesie komunikacji; silne i słabe strony – profil kompetencji indywidualnych i zespołowych.
Ćw 3	Komunikacja interpersonalna – skuteczne wyrażanie potrzeb, rozpoznawanie barier komunikacyjnych w zespole terapeutycznym (różnice w spostrzeganiu, różnice językowe, szumy, emocje, niezgodność komunikatu, wzajemne relacje); wyrażanie własnego zdania w zespole (zasady asertywnego komunikowania się); reguły przyjmowania i przekazywania
Ćw 4	Aktywne słuchanie.
Ćw 5	Feedback – jego znaczenie i rola dla poprawnej komunikacji.
Ćw 6	Konflikt w zespole i ich rozwiązywanie – źródła konfliktu i sposoby radzenia sobie z konfliktem
Ćw 7	Negocjacje jako najczęściej stosowana metoda rozwiązywania konfliktów

Ćw 8	Ja w zespole – identyfikacja siebie jako członka zespołu.
Ćw 9	Budowanie zespołu problemowego – definiowanie problemu, tworzenie zespołu, analiza problemu, określanie przyczyn źródłowych, rozwiązania, implementacja i ocena efektów.

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	50		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Kwiatkowska A(red).: Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie: praca zbiorowa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2019.
2	Kwiatkowska A., Krajewska - Kułak E., Panek. W.: Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Wyd. Czelej, Lublin 2003.

Literatura podstawowa	
Literatura uzupełniająca	
1	Bilińska I., Jakubczyńska Z.: Efektywny zespół: jak razem osiągnąć więcej?: strategie budowania silnego zespołu. Edgard, 2016.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Język migowy		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:			

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**I**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	20		1			
Ćwiczenia (Ć)	20		0,5		0,5	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10		0,5			
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	egzamin
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z podstawami wiedzy o głuchocie i jej konsekwencjach dla funkcjonowania społecznego ze szczególnym uwzględnieniem tożsamości kulturowej środowiska niesłyszących.
C2	Opanowanie przez studentów podstaw języka migowego w stopniu umożliwiającym: rozumienie nieskomplikowanych wypowiedzi w tym języku, formułowanie wypowiedzi w zakresie objętym materiałem nauczania.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W41.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	
C.W42.	zasady komunikowania się z pacjentem niesłyszącym;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U52.	posługiwać się znakami języka migowego i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych, poszanowania godności i autonomii osób Niesłyszących	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W.	Zaliczenie testowe	W, Ć
C.U.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
(w1)	Podstawowe wiadomości o Niesłyszących. Historia. PJM a SJM. Bariery w komunikowaniu się. Funkcjonowanie społeczne Niesłyszących. Kultura Niesłyszących. Przyczyny i rodzaje uszkodzeń słuchu. Organizacje i placówki medyczne pracujące na rzecz osób Niesłyszących (PZG, Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu w Warszawie.)
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Posługiwanie się znakami języka migowego w opiece nad pacjentem Niesłyszącym w celu przygotowania do świadomego uczestnictwa w procedurach medyczno-opiekuńczych

Ć2	Posługiwanie się językiem migowym w zakresie terminologii sytuacyjnej, wywiad, udzielanie pierwszej pomocy, przekazywanie informacji rodzinie
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku)

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	50		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Szczepankowski B.:, Koncewicz D.: Język migowy w terapii. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Łodzi / Edukacyjna Grupa Projektowa, Łódź 2008.
2	Aleksandra Włodarczak: Głuchy pacjent: wyzwania i potrzeby. Konin: Wydawnictwo Psychoskok, copyright 2018.
Literatura uzupełniająca	
1	Bogdan Szczepankowski: Komunikowanie się z osobami z uszkodzonym słuchem: poradnik dla pracowników służb społecznych. Wyd. 2 popr. Warszawa: Centrum Języka Migowego 2005.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Paediatrics and Paediatric Nursing**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**II**
semestr studiów	**III, IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	60		2			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30		1			
Zajęcia praktyczna (ZP)	160		6		6	
Praktyki zawodowe (PZ)	160		6		6	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej odrębności morfologicznej i fizjologicznej dziecka; wybranych chorób poszczególnych układów i narządów u dziecka; zasad postępowania w chorobach u dzieci; zasad sprawowania opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem zdrowym i chorym

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej,	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
	pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	
D.W13.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;	
D.W14.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	
D.U5.	oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko i krótkodziałającej;	
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
K.S2.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S3.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K.S4.	przestrzegania praw pacjenta;	
K.S5.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S6.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S7.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W	Egazmin testowy	W
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W	**PIELĘGNIARSTWO PEDIATRYCZNE – 40 godz.** • Okres noworodkowy z elementami patologii tego okresu • Zasady planowania opieki nad dzieckiem w zależności od wieku i stanu zdrowia • Hospitalizacja i choroba w życiu dziecka i rodziny. Zagadnienie przemocy wobec dziecka. • Badania w diagnostyce klinicznej w pediatrii.

	• Stany niewydolności oddechowej i krążenia - pielęgnowanie dziecka w różnych grupach wiekowych • Wybrane choroby układu oddechowego, krążenia, pokarmowego, nerwowego, moczowego, układu dokrewnego, krwiotwórczego, choroby alergiczne, tkanki łącznej i metaboliczne u dzieci - opieka pielęgniarska nad dzieckiem w wybranych stanach chorobowych. • Dziecko gorączkujące poniżej 5 r.ż - drgawki gorączkowe - postępowanie medyczne i opieka pielęgniarska • Ból u dzieci **PEDIATRIA -20 godz.** • Swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej pediatrycznej w Polsce • Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne wieku rozwojowego • Stany niewydolności oddechowej i krążenia w różnych grupach wiekowych • Patofizjologia i objawy kliniczne chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, dróg moczowych, układu pokarmowego, chorób alergicznych oraz chorób krwi;
Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale pediatrycznym poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarskiej w wybranych schorzeniach pediatrycznych, • poznanie oddziału pediatrycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów z chorobami wieku rozwojowego, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, • określenie problemów zdrowotnych chorego wynikających z sytuacji klinicznej (bio-psycho-społecznej), • zaplanowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych i ich wykonanie zgodnie z wybranym modelem opieki pielęgniarskiej, • przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, • udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), • edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. • udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych, • podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale pediatrycznym.
Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale pediatrycznym poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarskiej w wybranych schorzeniach pediatrycznych,

	• poznanie oddziału pediatrycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów z chorobami wieku rozwojowego, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, • określenie problemów zdrowotnych chorego wynikających z sytuacji klinicznej (bio-psycho-społecznej), • zaplanowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych i ich wykonanie zgodnie z wybranym modelem opieki pielęgniarskiej, • przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, • udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), • edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. • udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych, • podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale pediatrycznym.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne				
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	380		320	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	410		320	

Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	15			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			12	

Literatura podstawowa	
1	Zarzycka D., Emeryk A.: Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL , Warszawa 2020
2	2.Cepuch G., Perek M.: Modele opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobą ostrą i zagrażającą życiu. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2012.
3	J.J. Pietrzyk, P. Kwinta (red.): Pediatria. Tom 1, 2, 3. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków 2018
4	Cepuch G., Krzeczowska B. Perek, M., Twarduś K.: Modele opieki nad dzieckiem przewlekle chorym. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011.
Literatura uzupełniająca	
1	B. Ziółkowska: Dziecko chore w domu, szkole i u lekarza. Jak wspomagać rozwój dzieci przewlekle chorych. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Gdańsk 201
2	Płaszewska-Żywko L., Kózka M. Diagnozy i interwencje w praktyce pielęgniarskiej. PZWL Warszawa 2021

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Internal Diseases and Internal Nursing**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**III, IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	**--**
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	60		2			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30		1			
Zajęcia praktyczna (ZP)	120		4		4	
Praktyki zawodowe (PZ)	160		6		6	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych i humanistycznych
Wiedza i umiejętności z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej przyczyn, objawów i następstw chorób somatycznych oraz do umiejętności oceny stanu funkcjonowania poszczególnych układów i narządów, analizy objawów chorobowych występujących w chorobach poszczególnych narządów i układów
C2	Przygotowanie studenta do wystawiania skierowań na badania diagnostyczne oraz do wystawiania recept na substancje lecznicze
C3	Przygotowanie studenta do sprawowania profesjonalnej opieki pielęgniarskiej nad pacjentami ze schorzeniami internistycznymi
C4	Przygotowanie studenta do prowadzenia profilaktyki powikłań w zakresie chorób wewnętrznych, ich diagnostyki i leczenia
C5	Ukształtowanie umiejętności poprawnego komunikowania się z chorym i jego rodziną
C6	Przygotowanie studenta do prowadzenia edukacji w zakresie profilaktyki chorób wewnętrznych oraz ich powikłań
C7	Kształtowanie empatycznej i otwartej postawy wobec chorego i jego rodziny Kształtowanie postawy

Cele przedmiotu	
C8	Przygotowanie studenta do sprawowania profesjonalnej opieki pielęgniarskiej nad pacjentami ze schorzeniami internistycznymi

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
D.W7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	
D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	
D.W9	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	
D.U2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;;	
D.U3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	
D.U4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótko-działającej;	
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	
D.U17	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
K.S2.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S3.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K.S4.	przestrzegania praw pacjenta;	
K.S5.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S6.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S7.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W	Egzamin testowy	W
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
Choroby wewnętrzne	
W1	Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opieka pielęgniarska w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych)
W2	Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opieka pielęgniarska w schorzeniach układu oddechowego,
W3	Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opieka pielęgniarska w schorzeniach układu nerwowego
W4	Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opieka
	pielęgniarska w schorzeniach układu pokarmowego: żołądka, jelit, wielkich gruczołów – wątroby, trzustki,
W5	Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opieka pielęgniarska w schorzeniach, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego)
W6	Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opieka pielęgniarska w schorzeniach, układu kostno-stawowego i mięśniowego
W7	Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opieka pielęgniarska w schorzeniach układu dokrewnego oraz krwi oraz przygotowanie chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia
W8	Badania diagnostyczne wykonywane u pacjentów internistycznych
Pielęgniarstwo internistyczne	
W1	Zasady organizacji opieki internistycznej w Polsce. Techniki i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad chorym z chorobą internistyczną w zależności od jego wieku i stanu zdrowia.

W2	Rola pielęgniarki przy przyjęciu chorego do oddziału internistycznego w zależności od wieku i stanu zdrowia pacjenta. Reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia
W3	Specyfika opieki pielęgniarskiej w schorzeniach internistycznych: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi
Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale internistycznym poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarskiej w wybranych schorzeniach internistycznych, • poznanie oddziału internistycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów z chorobami internistycznymi, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, • określenie problemów zdrowotnych chorego wynikających z sytuacji klinicznej (bio-psycho-społecznej), • zaplanowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych i ich wykonanie zgodnie z wybranym modelem opieki pielęgniarskiej, • przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, • udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), • edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. • udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych, • podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale internistycznym.

Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale internistycznym poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarskiej w wybranych schorzeniach internistycznych, • poznanie oddziału internistycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów z chorobami internistycznymi, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, • określenie problemów zdrowotnych chorego wynikających z sytuacji klinicznej (bio-psycho-społecznej), • zaplanowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych i ich wykonanie zgodnie z wybranym modelem opieki pielęgniarskiej, • przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, • udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), • edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. • udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych, • podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale internistycznym.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	340		280	

Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	370		280	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	13			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			10	

Literatura podstawowa	
1	Talarska D., Zozulińska-Ziólkiewicz D. (red): Pielęgniarstwo Internistyczne. Wydanie 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
2	Jurkowska G., Łagoda K.(red.): Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
Literatura uzupełniająca	
1	Płaszewska-Żywko L., Kózka M. (red.): Diagnozy i interwencje w praktyce pielęgniarskiej pielęgniarskie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa,wyd.2, 2021.
2	Gajewski P. (red.): Interna Szczeklika, Wydawnictwo Medycyna Praktyczna. Kraków, 2024 (wybrane rozdziały).

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Surgery and Surgical Nursing**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	60		2			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30		1			
Zajęcia praktyczna (ZP)	120		4		4	
Praktyki zawodowe (PZ)	160		6 0,5 tygodnia na bloku operacyjnym		6	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	egzamin
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, psychologii, podstaw pielęgniarstwa
Umiejętności uzyskane w wyniku kształcenia ww. modułów.

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z podstawami teoretycznymi w zakresie kliniki chirurgii i opieki pielęgniarskiej nad pacjentem leczonym na oddziale chirurgicznym.
C2	Przygotowanie studenta do opieki nad chorym leczonym w oddziale chirurgicznym
C3	

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
D.W7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	
D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	
D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	
D.W22	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (*Enhanced Recovery After Surgery*, ERAS);	
D.W23	czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;	
D.W24	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	
D.W25	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.W28	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	
D.W29	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	
D.W30	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	
D.U2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;;	
D.U3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	
D.U6	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	
D.U7	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	
D.U8	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	
D.U9	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko i krótkodziałającej;	
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	
D.U17	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
K.S2.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S3.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K.S4.	przestrzegania praw pacjenta;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
K.S5.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S6.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S7.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W	Egzamin testowy	W
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Zasady organizacji opieki specjalistycznej chirurgicznej oraz na bloku operacyjnym.
W2	Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie chirurgicznym,
W3	Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie chirurgicznym,
W4	Rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;
W5	Zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;
W6	Zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołooperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);

W7	Metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;
W8	Zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia. Czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;
W10	Zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom; Zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;
W11	Opieka pielęgniarska w wybranych chirurgicznych jednostkach chorobowych
W12	Standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;
W13	Zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;
W14	Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i w wybranych chirurgicznych jednostkach chorobowych;
W15	Właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
W16	Standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;
Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale chirurgicznym i bloku operacyjnym poprzez: • przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego, • przygotowanie do zabiegu operacyjnego, • prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej, • realizacja procesu pielęgnowania, • monitorowanie stanu pooperacyjnego, • pielęgnacja ran i drenów, •przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, •udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), •edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. •udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, •przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych, podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale chirurgicznym.

Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale chirurgicznym i bloku operacyjnym poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarskiej w wybranych schorzeniach chirurgicznych, • poznanie oddziału internistycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów z chorobami internistycznymi, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, • samodzielne wykonywanie czynności pielęgniarskich, • opieka nad pacjentem chirurgicznym, • udział w pracy bloku operacyjnego (obserwacja i asystowanie), • przygotowanie pacjenta do zabiegu, • opieka pooperacyjna, • dokumentowanie działań, • przestrzeganie zasad aseptyki. udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych,
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	340		280	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				

Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	370		280	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	13			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			10	

Literatura podstawowa	
1	Ścisło L. (red.), Pielęgniarstwo chirurgiczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
2	Walewska E., Ścisło L. (red.), Procedury pielęgniarskie w chirurgii, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
3	Noszczyk W. Chirurgia repetytorium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019
Literatura uzupełniająca	
1	Noszczyk W. Chirurgia Tom 1 i 2. Wydawnictwo Lekarskie, PZWL Warszawa 2022

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:				**Kod przedmiotu:**	
Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne				**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
				Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Geriatrics and Geriatric Nursin**				
Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II, III**	
	obieralny		**semestr studiów**	**IV, V**	

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	40		1,5			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	20		0,5			

Zajęcia praktyczna (ZP)	80		3			
Praktyki zawodowe (PZ)	80		3			

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie podstawowych informacji o procesie starzenia się człowieka.
C2	Przygotowanie studenta do samodzielnego pielęgnowania osób w podeszłym wieku, przy zapewnieniu kompleksowej, profesjonalnej opieki geriatrycznej.
C3	

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	
D.W11.	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	
D.U2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;;	
D.U3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	
D.U4	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	
D.U5	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	
D.U6	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko i krótkodziałającej;	
D.U7	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	
D.U8	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	
D.U9	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	
D.U10	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	
D.U11	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	
D.U12	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U13	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	
D.U14	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	
D.U15	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	
D.U16	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	
D.U17	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	
D.U18	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
K.S2.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S3.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K.S4.	przestrzegania praw pacjenta;	
K.S5.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S6.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S7.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W	Egzamin testowy	W
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
GERIATRIA	
W1	Etiopatogeneza, przebieg, leczenie i profilaktyka chorób wieku starszego
W2	Specyfika diagnozowania stanu u osób starszych.
W3	Zaburzenia funkcjonowania poszczególnych narządów i układów u człowieka w wieku podeszłym
W4	Wskazania do wykonywania określonych badań diagnostycznych w geriatrii i uwarunkowania wystawiania skierowań na nie
PIELĘGNIARSTWO GERIATRYCZNE	
W5	Gerontologia i geriatria. Pielęgniarstwo geriatryczne – założenia i cele.
W6	Cechy fizjologiczne i psychologiczne człowieka w wieku podeszłym
W7	Starzenie się. Starość - fizjologia, patologia. Proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym i socjoekonomicznym. Cechy fizjologiczne i psychologiczne człowieka w wieku podeszłym
W8	Problemy psychospołeczne osób w wieku starszym.
W9	Problemy zdrowotne i psychospołeczne osób w starszym wieku.
W10	Wielkie problemy geriatryczne.
W11	Jakość życia osób starszych

Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale geriatrycznym poprzez: • przyjęcie pacjenta geriatrycznego do oddziału, • przeprowadzenie całościowej oceny geriatrycznej, • identyfikacja problemów zdrowotnych, • planowanie i realizacja opieki, • monitorowanie stanu pacjenta, • zapobieganie powikłaniom (odleżyny, upadki), • edukacja pacjenta i rodziny, • dokumentowanie działań pielęgniarskich. Podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale geriatrycznym.
Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale geriatrycznym poprzez: • samodzielne sprawowanie opieki nad osobą starszą, • ocena funkcjonalna pacjenta, • rozpoznawanie zespołów geriatrycznych, • planowanie działań profilaktycznych, • współpraca z zespołem terapeutycznym, • komunikacja z rodziną, • przestrzeganie zasad etyki. Podsumowanie i zaliczenie zajęć w oddziale geriatrycznym.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	200		160	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	220		160	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	8			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			6	

Literatura podstawowa	
1	Wieczorkowska - Tobis K., Talarska D. (red.): Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Wydanie II, Warszawa 2017
2	Szczerbińska K., Puto G. (red.): Opieka długoterminowa w geriatrii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Wydanie I, Warszawa 2023
Literatura uzupełniająca	
1	Żak M., Brola W., Rębak D.: Wielkie Problemy Geriatryczne. Upadki, unieruchomienie, zaburzenia kognitywne. Tom 1. Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2020
2	Suliga E., Kozieł D., Głuszek-Osuch M., Żak M., Głuszek S.: Wielkie Problemy Geriatryczne. Zaburzenia stanu odżywienia u osób w starszym wieku. Diagnostyka i postępowanie terapeutyczne. Tom 2. Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2020

Literatura podstawowa	
3	Muszalik M. (red.): Problemy pielęgniarstwa geriatrycznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Wydanie I. Warszawa 2020

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Pielęgniarstwo opieki długoterminowej		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Nursing in Long-Term Car**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II, III**
	obieralny		**semestr studiów**	**IV, V**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	20		0,5			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10		0,5			
Zajęcia praktyczna (ZP)	40		2		2	
Praktyki zawodowe (PZ)	40		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Podstawowe wiadomości o organizacji ochrony zdrowia w Polsce.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie pielęgniarki do pełnienia roli lidera w zespole opieki długoterminowej
C2.	Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów zdrowotnych, świadczenie samodzielnej, profesjonalnej oraz specjalistycznej opieki nad osobami objętymi opieką długoterminową.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
D.W7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	
D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	
D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	
D.U2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;;	
D.U3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	
D.U17	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo - pielęgnacyjnego;	
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
K.S2.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S3.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K.S4.	przestrzegania praw pacjenta;	
K.S5.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S6.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S7.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W	Zaliczenie testowe	W
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
w1	Organizacja stacjonarnej, domowej opieki długoterminowej. Zasady kwalifikacji do różnych form opieki długoterminowe

w2	Zasady pielęgnacji pacjenta wentylowanego mechanicznie. Wentylacja inwazyjna i nieinwazyjna
w3	Specyfika przebiegu chorób przewlekłych u osób w różnym wieku i kondycji zdrowotnej. Rola pielęgniarki w rozwiązywaniu problemów psychologicznych i społecznych chorego na cukrzycę. Podejmowanie działań zapobiegających powikłaniom ze strony poszczególnych układów i narządów oraz usprawnianie ich funkcji
w4	Udział pielęgniarki w zapobieganiu wczesnym powikłaniom schorzeń przewlekłych, związanym szczególnie z leczeniem farmakologicznym, postępowaniem dietetycznym i aktywnością ruchową. Udział pielęgniarki w rehabilitacji chorych przewlekle i trwale unieruchomionych
w5	Obserwacja, ocena i monitorowanie objawów chorobowych: bólu przewlekłego, objawów towarzyszących (drgawki, nudności, wymioty, skurcze jelit, zaparcia, biegunki, stany zapalne skóry i błon śluzowych, duszność, utrudnienia w wydalaniu, bezsenność i innych)
Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale opieki długoterminowej poprzez: • przyjęcie pacjenta do opieki długoterminowej, • ocena stanu funkcjonalnego, • prowadzenie procesu pielęgnowania, • planowanie opieki, • profilaktyka powikłań, • wykonywanie świadczeń pielęgniarskich, • edukacja pacjenta i rodziny, • dokumentowanie działań, • współpraca z zespołem terapeutycznym.
Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale opieki długoterminowej poprzez: • samodzielna opieka nad pacjentem przewlekle chorym, • kwalifikacja do opieki długoterminowej, • organizacja opieki domowej, • koordynacja działań opiekuńczych, • współpraca z instytucjami, • komunikacja z rodziną, • przestrzeganie zasad etyki.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	100		80	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	110		80	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	9			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			8	

Literatura podstawowa	
1	Kędziora-Kornatowska K., Muszalik M., Skolmowska E.: Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL, Warszawa 2024.
2	Zielińska E., Guzak B., Syroka-Marczewska K.: Opieka długoterminowa. Uwarunkowania medyczne i prawne. PZWL, 1. Warszawa 2018
Literatura uzupełniająca	
1	Szczerbińska K., Puto G. Opieka długoterminowa w geriatrii. PZWL, Warszawa 2023

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Badania naukowe w pielęgniarstwie		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Scientific Research in Nursin**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**III**
	obieralny		**semestr studiów**	**V**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		0,5			
Ćwiczenia (Ć)	30		1			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)						
Zajęcia praktyczna (ZP)	20		0,5			
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Podstawowe szkolenie biblioteczne.

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie z zakresem badań naukowych w pielęgniarstwie oraz wdrożenie do poprawnego przygotowania, przeprowadzenia i prezentowania badań w dziedzinie pielęgniarstwa
C2	Wdrożenie do poprawnego przygotowania, przeprowadzenia i prezentowania badań w dziedzinie pielęgniarstwa

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;	
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;	
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U31.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;	
D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W	Zaliczenie testowe	W
D.U	Analiza pisemna wybranego problemu	Ć
K.S1	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1 .	Przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty pielęgniarstwa;
W2.	Etapy postępowania badawczego
W3.	Metody i techniki badań w pielęgniarstwie
W4.	Zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskowanie
W5.	Podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej;
W6.	Znaczenie etyki w badaniach naukowych;
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	

Ćw1	Realizacja projektu badawczego;
Ćw2	Analiza publikowanych wyników badań naukowych;
Ćw3	Wykorzystanie wyników badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem;
Ćw4	Kształcenie zawodowe studentów;
Ćw5	Opracowanie i realizacja własnego projektu badawczego w ramach badań o charakterze jakościowym;
Ćw6	Analiza i opracowanie raportów z badań naukowych (np. artykułów naukowych);
Ćw7	Zasady etyki badań naukowych i ochrony własności intelektualnej – zastosowanie praktyczne
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				

Suma godzin:	60		50	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa	
1	Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
2	Serafin L., Sak-Dankosky N.. Wesołowska -Górniak K., Formela M.: Badania naukowe w pielęgniarstwie. Edra Urban, Partner, Wrocław 2022
3	Lesińska -Sawicka M.: Metody case study w pielęgniarstwie. BORGIS Wyd. Medyczna, Warszawa 2009
Literatura uzupełniająca	
1	Kodeks Narodowego Centrum Nauki dotyczący rzetelności badań naukowych i starania się o fundusze na badania. Uchwała Rady NCN nr 39/2016 z dnia 11 maja 2026 roku dostępny w pdf pod adresem: https:// ncn.gov.pl>file>konkursy ogłoszenia 2026-03-15>opus 11-zal7.
2	Artykuły naukowe do analizy wskazane przez prowadzącego ćwiczenia

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Dietetyka		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Dietetics**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**III**
	obieralny		**semestr studiów**	**V**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)						
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Wiedza w zakresie: podstaw anatomii, fizjologii, biochemii

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do rozumienia i interpretowania wiedzy dotyczącej zasad racjonalnego odżywiania dzieci, młodzieży i dorosłych oraz zasad leczenia dietetycznego

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W22.	zapotrzebowanie organizmu na składniki pokarmowe;	
C.W23.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	
C.W24.	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;	
C.W25.	rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U35.	oceniać stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;	
C.U36.	stosować diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach;	
C.U37.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W.	Zaliczenie testowe	W
C.U	Analiza pisemna wybranego problemu	W
K.S7.	Obserwacja	W

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Składniki pokarmowe. Składniki energetyczne, budulcowe, regulujące. Rodzaje diet. Podział produktów spożywczych. Niedożywienie i jego następstwa. Normy żywienia i wyżywienia.
W2	Żywienie dojelitowe i pozajelitowe. Zasady żywienia dzieci i młodzieży. Zasady żywienia człowieka zdrowego i chorego. Zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;
W3	Zasady żywienia w chorobach układu krążenia. Zasady żywienia w chorobach układu krwiotwórczego.

W4	Zasady żywienia w chorobach przewodu pokarmowego. Zasady żywienia w chorobach wątroby i dróg żółciowych.
W5	Zasady żywienia w chorobach układu moczowego.
W6	Zasady żywienia w chorobach alergicznych.
W7	Rodzaje i zastosowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
W8	Żywienie chorych ze zwiększonym katabolizmem. Udział pielęgniarki w leczeniu żywieniowym

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			

w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			

Literatura podstawowa	
1	Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka: żywienie zdrowego i chorego człowieka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2016.
2	Bujko J. (red.) Podstawy dietetyki. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2015.
3	Kunachewicz H., Nadolna I., Iwanow K., Przygoda B. Tabele wartości odżywczej produktów spożywczych. Instytut Żywności i Żywienia w Warszawie 2019.
Literatura uzupełniająca	
1	Ostrowska L.(red.) Dietetyka: kompedium. PZWL.Warszawa 2020.
2	Gerting H., Przysławski J. Bromatologia: zarys nauki o żywności i żywieniu. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2015.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Radiologia		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Radiology**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**III**
	obieralny		**semestr studiów**	**V**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	20		1			
Ćwiczenia (Ć)	10		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)						
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Znajomość podstaw anatomii oraz fizyki w zakresie promieniowania i izotopów radioaktywnych.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej metod radiologii w diagnostyce medycznej, ochrony radiologicznej pielęgniarki, roli i zadań pielęgniarki w przygotowaniu i asystowaniu przy badaniach z zakresu diagnostyki obrazowej.
C2	Przygotowanie studenta do asystowania podczas badań obrazowych, ochrony osobistej i pacjenta przed promieniowaniem.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W26.	metody obrazowania, zasady wykonywania i interpretacji badań oraz zasady ochrony radiologicznej.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U11.	stosować zasady ochrony radiologicznej, przygotować pacjenta i zebrać wywiad niezbędny do wykonania poszczególnych badań radiologicznych.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7**.**	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.W	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S7.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Diagnostyka radiologiczna – rodzaje, wskazania do badań radiologicznych.
W2	Metody badań ultradźwiękowych.
W3	Metody badań izotopowych.
W4	Promieniowanie jonizujące wykorzystywane w medycynie.
W5	Zasady podawania środków cieniujących - rola pielęgniarki.
W6	Wskazania do badań obrazowych w warunkach ambulatoryjnych oraz szpitalnych.
W7	Ogólne zasady ochrony przed promieniowaniem.
W8	Środki do ochrony radiologicznej pacjenta i personelu medycznego
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Diagnostyka radiologiczna – rodzaje, wskazania do badań radiologicznych.
Ć2	Zasady podawania środków cieniujących - rola pielęgniarki.
Ć3	Wskazania do badań obrazowych w warunkach ambulatoryjnych oraz szpitalnych.
Ć4	Ogólne zasady ochrony przed promieniowaniem.

Ć5	Środki do ochrony radiologicznej pacjenta i personelu medycznego

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	20		10	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Herring W.: (red. Sąsiadek M.): Podręcznik radiologii. Urban&Partner, 2020.
2	Płaszewska-Żywko L., Kózka M.: Diagnozy i interwencje w praktyce pielęgniarskiej. PZWL, 2021.

Literatura podstawowa	
Literatura uzupełniająca	
1	Pruszyński B. (red.): Radiologia – Diagnostyka Obrazowa Rtg, TK, USG, MR i medycyna nuklearna. PZWL, Warszawa 2013.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Psychiatry and Psychiatric Nursin**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**III**
	obieralny		**semestr studiów**	**V**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	50		1,5			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	10		0,5			

Zajęcia praktyczna (ZP)	80		3		3	
Praktyki zawodowe (PZ)	80		3		3	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej zdrowia psychicznego, klasyfikacji zaburzeń psychicznych, przyczyn i objawów w wybranych jednostkach klinicznych, roli pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń, diagnozowaniu, pielęgnowaniu, ewaluacji i modyfikacji podejmowanych działań w oparciu o standardy, procedury, zasady etyczne i moralne.
C2	Przygotowanie studenta do wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce zawodowej, profesjonalnego planowania opieki pielęgniarskiej, nabycie umiejętności prawidłowej komunikacji z osobą chorą psychicznie, rozpoznawania jej potrzeb oraz stosowania psychoterapii elementarnej.
C3	Przygotowanie studenta do udzielania porad pacjentom chorym psychicznie z zakresu profilaktyki i samo / pielęgnacji.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo - ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	
D.W19.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;	
D.W20.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	
D.W21	możliwości stosowania psychoterapii u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótko-działającej;	
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	
D.U17	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo - pielęgnacyjnego;	
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
K.S2.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S3.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K.S4.	przestrzegania praw pacjenta;	
K.S5.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S6.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S7.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W	Egzamin testowy	W
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
Psychiatria	
W1	Potrzeby zdrowotne i psychiczne osób w różnym wieku.
W2	Organizacja opieki psychiatrycznej, aspekty prawne, Ustawa o Ochronie Zdrowia psychicznego.
W3	Zasady diagnozowania zaburzeń psychicznych, leczenie i rokowanie w wybranych jednostkach klinicznych (schizofrenia, CHAD, nerwica, zaburzenia organiczne, anoreksja).
W4	Rodzaje badań diagnostycznych, farmakoterapia, działania niepożądane, powikłania psychiczne i somatyczne.
W5	Stany nagłe w psychiatrii, postępowanie i leczenie.
Pielęgniarstwo psychiatryczne	
W1	Podstawy etyki zawodowej pielęgniarki w opiece psychiatrycznej.
W2	Zasady poprawnej komunikacji w pracy pielęgniarki, kontakt werbalny i niewerbalny, rola zespołu terapeutycznego w kompleksowym leczeniu pacjenta chorego psychicznie.
W3	Standardy opieki pacjenta hospitalizowanego w stacjonarnym oddziale psychiatrycznym, udział pielęgniarki w diagnozowaniu, leczeniu, założenia procesu pielęgnowania, ciągłość opieki, dokumentacja i obowiązujące procedury.
W4	Problemy pielęgnacyjne pacjentów w wybranych jednostkach klinicznych, rozpoznawanie stanu zagrożenia życia, powikłań po badaniach diagnostycznych, wdrażanie działań i ocena ich efektów.
W5	Zasady stosowania przymusu bezpośredniego, obowiązujące procedury.
W6	Rola pielęgniarki w profilaktyce zdrowia psychicznego, poradnictwie, wsparciu, samo-pielęgnacji.

Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale psychiatrycznym poprzez: • przeprowadza proces pielęgnowania pacjenta psychiatrycznego • wykonuje badanie stanu psychicznego i fizycznego • stosuje narzędzia oceny • prowadzi dokumentację medyczną, • uczestniczy w farmakoterapii i obserwuje działania niepożądane, • prowadzi edukację zdrowotną pacjenta • stosuje komunikację terapeutyczną • współpracuje z zespołem terapeutycznym.
Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale psychiatrycznym poprzez: • samodzielnie realizuje proces pielęgnowania, • podejmuje działania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, • uczestniczy w terapii i rehabilitacji psychiatrycznej, • prowadzi działania edukacyjne i profilaktyczne, stosuje zasady etyki i prawa w praktyce klinicznej.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	210		160	

Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	10			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	220		160	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	8			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			6	

Literatura podstawowa	
1	Wilczek- Rużyczka E. (red.) Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Wyd. 2, Warszawa 201
2	Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL., Warszawa, 2024.
3	Wilczek- Rużyczka E. (red.), Komunikowanie się z chorym psychicznie, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2019, wyd.1
Literatura uzupełniająca	
1	Makara-Studzińska M.: Komunikacja z pacjentem. Wyd. Czelej, Lublin, 2012
2	Czyżowicz K., Wojtas K.: Procesy poznawcze [W]: Diagnozy i interwencje w praktyce pielęgniarskiej. Płaszewska-Żywko, Kózka M. (red.). PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Neurology and Neurological Nursin**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II, III**
	obieralny		**semestr studiów**	**V, VI**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	60		2			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30		1			
Zajęcia praktyczna (ZP)	80		3		3	
Praktyki zawodowe (PZ)	80		3		3	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych , humanistycznych , oraz podstaw opieki pielęgniarskiej

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy z zakresu neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego dotyczącej przyczyn, objawów, i zasad postępowania w wybranych chorobach neurologicznych oraz urazach układu nerwowego w celu sprawowanie opieki nad tymi chorymi
C2	Przygotowanie studenta do wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce zawodowej, planowania i realizowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z chorobą układu nerwowego

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
D.W7	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	
D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	
D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	
D.U17	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
K.S2.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
K.S3.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K.S4.	przestrzegania praw pacjenta;	
K.S5.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S6.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S7.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W	Egzamin testowy	W
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
NEUROLOGIA	
w1	Etiopatogeneza, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rehabilitacja, rokowanie w schorzeniach: układu nerwowego
w2	Patofizjologia zaburzeń występujących w przebiegu chorób, urazów układu nerwowego i grożących powikłań

w3	Metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności
PIELEGNIARSTWO NEUROLOGICZNE	
w4	Zasady organizacji opieki specjalistycznej neurologicznej w Polsce
w5	Zasady diagnozowania w pielęgniarstwie neurologicznym oraz zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w neurologii
w6	Opieka pielęgniarska w schorzeniach układu nerwowego: standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem neurologicznym
w7	Reakcje pacjenta neurologicznego na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale neurologicznym poprzez: • przyjęcie pacjenta do oddziału neurologicznego, • ocena stanu neurologicznego, • prowadzenie procesu pielęgnowania, • monitorowanie stanu zdrowia, • udział w diagnostyce, • podawanie leków, • zapobieganie powikłaniom, • edukacja pacjenta i rodziny, • dokumentowanie działań.
Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale neurologicznym poprzez: • samodzielna opieka nad pacjentem neurologicznym, • rozpoznawanie objawów pogorszenia stanu, • udział w leczeniu i rehabilitacji, • komunikacja z pacjentem (np. afazja), • współpraca z zespołem terapeutycznym, • przestrzeganie zasad etyki i bezpieczeństwa.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	220		160	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	250		160	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	9			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			6	

Literatura podstawowa	
1	Jaracz K., Domitrz I. (red,): Pielęgniarstwo neurologiczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
2	Płaszewska - Żywko L., Kózka M. (red.): Diagnozy i interwencje w praktyce pielęgniarskiej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021
3	Kózka M., Płaszewska - Żywko L. (red.): Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010
Literatura uzupełniająca	
1	Kozubski W., Liberski P. (red.): Neurologia. Podręcznik dla studentów medycyny. Tom 1-2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2016
2	Fuller G. (tłum. Turaj W.): Badanie neurologiczne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2015

Literatura podstawowa	
3	Lindsay K.W., Bone I., Fuller G. (red, pol. Kozubski W.): Neurologia i neurochirurgia. Edra Urban & Partner, Wrocław 2017

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Podstawy rehabilitacji		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Basics of Rehabilitatio**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**		**rok studiów**	**III**
	obieralny			**semestr studiów**	**V**
Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**			
	studia niestacjonarne				

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	**--**
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30					
Ćwiczenia (Ć)	10					
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	20					

Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Znajomość podstaw anatomii człowieka, fizjologii

Cele przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z podstawami postępowania rehabilitacyjnego

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W26.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	
D.W27.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U21.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S2.	przestrzegania praw pacjenta;	
K.S6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W	Zaliczenie testowe	W
D.U	Analiza pisemna wybranego problemu	Ć
K.S1. - K.S3.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Metody oceny diagnostycznej stosowane w fizjoterapii. Testy funkcjonalne wykorzystywane w ocenie deficytów narządu ruchu.
W2	Postępowanie fizjoterapeutyczne u pacjentów neurologicznych
W3	Zespoły bólowe kręgosłupa- postępowanie fizjoterapeutyczne, usprawnianie po leczeniu operacyjnym
W3	Postępowanie fizjoterapeutyczne u pacjentów z chorobami kardiologicznymi
W4	Wady postawy u dzieci
W5	Najczęstsze schorzenia narządu ruchu, etiopatogeneza, obraz kliniczny, różnicowanie, diagnostyka, leczenie i rehabilitacja
W6	Fizjoterapia w reumatologii
W7	Zaopatrzenie ortopedyczne
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ćw1	Przeprowadzenie badań narządu ruchu w wybranych jednostkach chorobowych
Ćw2	Metodyka i wykonanie wybranych ćwiczeń z zakresu kinezyterapii i metod specjalnych

Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Charakterystyka wybranych grup niepełnosprawności z uwzględnieniem skutków medycznych i społecznych

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Kiwerski E.: Fizjoterapia ogólna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszwa 2012

Literatura podstawowa	
2	Rutkowska E. (red.), Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018
3	Opara J., Podręcznik rehabilitacji medycznej, Wyd. I. Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008.
Literatura uzupełniająca	
1	Rehabilitacja w chorobach układu oddechowego, Roman Nowobilski Interna Szczeklika 2021, Andrzej Szczeklik, Red. Piotr Gajewski, wydawnictwo: Medycyna Praktyczna, 2021, s. 907-911
2	Interna Szczeklika MAŁY podręcznik 2024/25; Wyd. Medycyna Praktyczna, 2024

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
System informacji w ochronie		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Information System in Healthcare**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**III**
	obieralny		**semestr studiów**	**V**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)						
Ćwiczenia (Ć)	25		1			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)						
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	egzamin
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Student posiada podstawową wiedze na temat informatyki medycznej

Cele przedmiotu	
C1	Poznanie zasad budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM) w polskim systemie ochrony zdrowia;
C2	Poznanie zasad budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM) w polskim systemie ochrony zdrowia;

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W39.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;	
C.W40.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U50.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacyjnego z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;	
C.U51.	posługiwać się w praktyce dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz prawa ochrony własności intelektualnej;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	
K.S7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W.	Zaliczenie testowe	Ć
C.U.	Analiza wybranego problemu pisemnego	Ć
K.S3. - K.S5., K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – I semestr – tematyka	
Ć1	Wstęp do Ustawy o systemie informacji medycznej z dnia 28 kwietnia 2011, przypisy ogólne. CSiOZ informacje ogólne, Systemy teleinformatyczne obsługujące system informacji medycznej.
Ć2	System Informacji Medycznej Rejestry medyczne, zasady zbierania danych
Ć3	Dziedzinowe systemy teleinformatyczne.
Ć4	Zasady przekazywania danych do systemu informacji i ich udostępniania. Nadzór i kontrola nad systemem informacji i bazami danych
Ć5	Zmiany w przepisach obowiązujących.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		25	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				

Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	25		25	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

	Literatura podstawowa
1	Ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia - Dz.U.2021.666
2	Tadusiewicz R., Informatyka medyczna. UMCS Lublin 2011.
Literatura uzupełniająca	
1	Piętka E. (2004), Zintegrowany system informacyjny w pracy szpitala. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa.
2	Drop B., Furtak - Niczyporuk M. (2013). Medyczne systemy elektronicznej wymiany danych w szpitalu. „Roczniki Kolegium Analiz Ekonomicznych”, 29, 569 – 582.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Organizacja pracy pielęgniarskiej		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:			

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**III**
	obieralny		**semestr studiów**	**V**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)						
Ćwiczenia (Ć)	20		1			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)						
Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	egzamin
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Zna budowę człowieka oraz podstawowe funkcje życiowe człowieka

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia przepisów prawa dotyczących wykonywania zawodu pielęgniarki. Zapoznanie z zasadami, metodami i etapami planowania pracy własnej.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W26.	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	
C.W27.	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich;	
C.W28.	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;	
C.W29.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
C.W30.	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;	
C.W31.	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U38.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;	
C.U39.	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	
C.U40.	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;	
C.U41.	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	
C.U42.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W.	Zaliczenie testowe	Ć
C.U.	Analiza wybranego problemu pisemnego	Ć
K.S3. - K.S5.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – I semestr – tematyka	
Ć1	Stanowisko pracy pielęgniarki. Zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień.
Ć2	System oceniania i motywowania pracowników. Doskonalenie zawodowe. Ścieżki kariery.
Ć3	Metody oceny jakości, ocena jakości opieki pielęgniarskiej.
Ć4	Metody planowania kadr w organizacji – określanie zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską.
Ć5	Obciążenia fizycznego i psychicznego, które wynikają z warunków środowiska pracy.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				

Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	20		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Ksykiewicz - Dorota A.: Zarządzanie w pielęgniarstwie. Lublin: Wydaw. Czelej; 2005.
2	Ksykiewicz - Dorota A.: Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej. Lublin: Wydaw. Czelej; 2004.
3	Król H., Ludwiczyński A.: Zarządzanie Zasobami Ludzkimi. Tworzenie kapitału ludzkiego organizacji. Warszawa: Wyd. PWN; 2010.
Literatura uzupełniająca	
1	Kilańska D.: E-zdrowie: wprowadzenie do informatyki w pielęgniarstwie. PZWL Wydawnictwo lekarskie 2018.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Anesthesiology and Nursing in Intensive Car**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**III**
	obieralny		**semestr studiów**	**VI**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	60		2			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30		2			
Zajęcia praktyczna (ZP)	80		3			
Praktyki zawodowe (PZ)	80		3			

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
		zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie na ocenę**
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza z zakresu podstaw pielęgniarstwa, anatomii, fizjologii, patologii, badań fizykalnych, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, farmakologii, psychologii, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, geriatrii i pielęgniarstwa geriatrycznego

Cele przedmiotu	
C1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu anestezjologii, pielęgniarstwa anestezjologicznego i opieki nad pacjentem w stanach zagrożenia życia.
C2	Kształtowanie umiejętności postepowania anestezjologicznego i realizacji opieki w wybranych stanach zagrożenia życia
C3	Kształtowanie profesjonalizmu, odpowiedzialności zawodowej, współpracy zespołowej i umiejętności komunikowania się z pacjentem i jego rodziną.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	
D.W18.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	
D.W31.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	
D.W32.	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	
D.W33.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.W34.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	
D.U2	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;;	
D.U3	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	
D.U4	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;	
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	
D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko i krótkodziałającej;	
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	
D.U14.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
K.S2.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S3.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K.S4.	przestrzegania praw pacjenta;	
K.S5.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S6.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S7.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W.-D.W.	Egzamin testowy	W
D.U.- D.U.;	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U.- D.U.;	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
1.	Zasady organizacji opieki specjalistycznej (intensywnej opieki medycznej,) Organizacja pracy na OIT i anestezjologii. Specyfika pracy pielęgniarki anestezjologicznej i intensywnej terapii.
2.	Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie w intensywnej opiece medycznej
3.	Reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
4.	Zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach w intensywnej opiece medycznej
5.	Zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;
6.	Zasady opieki w trakcie oraz po badaniach diagnostycznych i zabiegach w intensywnej opiece medycznej
7.	Metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
8.	Metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;
9.	Standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w intensywnej opiece medycznej
10.	Właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w
Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
1.	Gromadzenie informacji, formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, ustalanie celu i planu opieki pielęgniarskiej, wdrażanie interwencji pielęgniarskich oraz dokonywanie ewaluacji opieki pielęgniarskiej;

2.	Prowadzenie poradnictwa w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące chorób
3.	Prowadzenie profilaktyki powikłań występujących w przebiegu chorób;
4.	Organizowanie izolacji pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;
5.	Doraźne podawanie pacjentowi tlenu i monitorowanie jego stan podczas tlenoterapii;
6.	Wykonywanie badania elektrokardiograficznego i rozpoznawanie zaburzeń zagrażających życiu;
7.	Modyfikowanie dawki insuliny szybko- i krótkodziałającej;
8.	Przygotowywanie pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;
9.	Wystawianie skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;
10.	Przygotowywanie zapisu form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;
11.	Dokumentowanie sytuacji zdrowotnej pacjenta, dynamiki jej zmian i realizowanie opieki pielęgniarskiej, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;
12.	Prowadzenie u osób dorosłych i dzieci żywienia dojelitowego (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;
13.	Rozpoznawanie powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
14.	Pielęgnowanie pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;
15.	Prowadzenie rozmowy terapeutycznej;
16.	Przekazywanie informacji członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;
17.	Asystowanie lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;
18.	Ocenianie poziomu bólu, reakcji pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosowanie farmakologicznego i niefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego;

Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale intensywnej terapii poprzez: • samodzielnie planuje i realizuje opiekę nad pacjentem w stanie krytycznym, • współpracuje z zespołem terapeutycznym, • reaguje na stany zagrożenia życia, • stosuje procedury intensywnej terapii, • prowadzi edukację rodziny pacjenta, • przestrzega zasad aseptyki i bezpieczeństwa.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	220		160	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	250		160	

Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	9			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			6	

Literatura podstawowa	
1	Dyk D., Gutysz-Wojnicka A. (red.): Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018.
2	Owens W.: Intensywna terapia dla początkujących. Wyd. EDRA Urban&Partner, Wrocław 2024.
3	Wołowicka L.(red.): Anestezjologia i intensywna opieka: Klinika i pielęgniarstwo. Wydawnictwo lekarskie PZWL 2021.
Literatura uzupełniająca	
1	Owens W. (red.): Wentylacja mechaniczna. Edra Urban & Partner, Wrocław 2022.
2	Owczuk R. (red.): Anestezjologia i intensywna terapia. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
3	Elżbieta Krajewska - Kułak, Hanna Rolka, Barbara Jankowiak,: Standardy anestezjologicznej opieki pielęgniarskiej.Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2020.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Opieka paliatywna		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Palliative Care**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**III**
	obieralny		**semestr studiów**	**VI**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	--
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		1			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)						
Zajęcia praktyczna (ZP)	40		2			
Praktyki zawodowe (PZ)	40		2			

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Podstawowe wiadomości o organizacji ochrony zdrowia w Polsce.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej opieki paliatywnej, zadań pielęgniarki w zapewnieniu jakości życia pacjentom w terminalnej fazie choroby nowotworowej.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie w opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania w opiece paliatywnej;	
D.W5.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	
D.W6.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia w opiece paliatywnej;	
D.W7.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	
D.W8.	zasady organizacji opieki paliatywnej, długoterminowej;	
D.W9.	Zasady postępowania z ciałem zmarłego pacjenta;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	
D.U17	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo - pielęgnacyjnego;	
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	
D.U25.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
K.S2.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	
K.S3.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	
K.S4.	przestrzegania praw pacjenta;	
K.S5.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	
K.S6.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	
K.S7.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W	Egzamin testowy	W
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ
K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W	Organizacja opieki paliatywnej i hospicyjnej w Polsce i na świecie. Program Rozwoju Opieki Paliatywne/Hospicyjnej . Organizacja i zasady opieki długoterminowej. Jakość życia człowieka z chorobą nowotworową. Komunikowanie się z chorym, jego rodziną. Zasady przekazywania informacji o stanie zdrowia. Rola pielęgniarki w zwalczaniu bólu nowotworowego Pielęgnowanie pacjenta z objawami ze strony różnych narządów Opieka paliatywna nad chorym w ostatnich dniach jego życia
Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale paliatywnym poprzez: • realizuje proces pielęgnowania pacjenta paliatywnego, • rozpoznaje objawy zbliżającej się śmierci, • zapewnia komfort fizyczny i psychiczny pacjenta, • uczestniczy w leczeniu objawowym (np. bólu), • wspiera rodzinę pacjenta, • dokumentuje działania pielęgniarskie, • przestrzega zasad etyki i godności pacjenta.

Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale paliatywnym poprzez: • samodzielnie planuje i realizuje opiekę nad pacjentem paliatywnym, • współpracuje z zespołem hospicyjnym, • podejmuje działania w sytuacjach terminalnych, • stosuje procedury pośmiertne, • prowadzi edukację rodziny, • stosuje podejście holistyczne w opiece.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Projekt planu opieki pielęgniarskiej dla wybranego stanu pacjenta (studium przypadku)

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	110		80	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	110		80	

Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			4	

Literatura podstawowa	
1	Dzierżanowski T., Ciałkowska - Rysz A.: Medycyna paliatywna. Wyd. Termedia, Poznań 2025.
2	De Walden - Gałuszko K., Kaptacz A., Kaptacz I.: Pielęgniarstwo opieki paliatywnej. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2023.
3	Koper K., Koper A.: Pielęgniarstwo onkologiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
4	Woroń J., Malec - Milewska M.: Kompendium leczenia bólu. Wydawnictwo Medical Education, Warszawa 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Leppert W.: Praktyczny przewodnik medycyny paliatywnej i opieki wspierającej. Wydawnictwo Via Medica, Gdańsk 2023.
2	Wordliczek J., Woroń J., Zajączkowska M.: Leczenie bólu u chorych na nowotwory - najnowsze wytyczne. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2020.
3	Sak - Dankosky N., Serafin L.: Opieka zorientowana na osobę Person - centered care. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2024.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Obstetrics and Gynaecology and Nursing and Nursing in Obstetrics and Gynaecolog**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**III**
	obieralny		**semestr studiów**	**VI**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	**--**
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	60		2			
Ćwiczenia (Ć)						
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						

Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	30		1		1	
Zajęcia praktyczna (ZP)	80		3		3	
Praktyki zawodowe (PZ)	40		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	**zaliczenie**
	zajęcia praktyczna	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych (biochemia, mikrobiologia, patologia, genetyka, fizjologia oraz farmakologia).
Wiedza i umiejętności z zakresu nauk humanistycznych.
Wiedza i umiejętności z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej: przebiegu ciąży, porodu, połogu oraz patofizjologii narządu rodnego kobiety.
C2	Przygotowanie studenta do współuczestniczenia w opiece nad kobietą w różnym wieku i stanie zdrowia. Przygotowanie studenta do planowania i realizowania opieki nad kobietą zdrową oraz z wybranych stanach patologicznych.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W1	Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.W2.	Etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach.	
D.W3.	Zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej.	
D.W4.	Rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania.	
D.W5.	Zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach.	
D.W6.	Właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	
D.W7.	Standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia.	
D.W8.	Reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	
D.W15.	Cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej.	
D.W16.	Okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu.	
D.W17.	Etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U1.	Gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej.	
D.U2.	Prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	
D.U3.	Prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U6.	Dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	
D.U7.	Dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji.	
D.U8.	Rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych.	
D.U9.	Doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii.	
D.U10.	Wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu.	
D.U11.	Modyfikować dawkę stałą insuliny szybko i krótkodziałającej;	
D.U12.	Przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych.	
D.U13.	Wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych.	
D.U14.	Przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia.	
D.U15.	Dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych.	
D.U16.	Uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.	
D.U17	Prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe.	
D.U18.	Rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	
D.U20.	Prowadzić rozmowę terapeutyczną.	
D.U22.	Przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.	
D.U23.	Asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U24.	Oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe.	
D.U26.	Przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	
K.S2.	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	
K.S3.	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną.	
K.S4.	Przestrzegania praw pacjenta.	
K.S5.	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	
K.S6.	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe.	
K.S7.	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W	Egzamin testowy	W
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	ZP
D.U	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych	PZ

K.S1. - K.S7.	Obserwacja	ZP, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
Klinika	
W1	Zasady organizacji specjalistycznej opieki położniczo-ginekologicznej w Polsce.
W2	Zasady diagnozowania i planowania opieki w położnictwie i ginekologii. Fizjologiczna ciąża, poród i połóg.
W3	Ciąża wysokiego ryzyka.
W4	Ultrasonografia w położnictwie i ginekologii.
W5	Krwotoki w położnictwie oraz inne stany zagrożenia życia.
W6	Najczęstsze nowotwory ginekologiczne: diagnostyka, leczenie i rehabilitacja.
Pielęgniarstwo	
W1	Techniki i procedury pielęgniarskie stosowane w pielęgniarstwie ginekologiczno - położniczym
W2	Cel i zasady opieki przedkoncepcyjnej;
W3	Mechanizm i okresy porodu fizjologicznego - opieka nad położnicą
W4	Zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej i połogu
Forma zajęć – zajęcia praktyczne	
ZP	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale położniczo – ginekologicznym poprzez: • przyjęcie pacjentki do oddziału położniczo-ginekologicznego, • ocena stanu zdrowia, • prowadzenie procesu pielęgnowania, • przygotowanie do badań i zabiegów, • opieka nad kobietą w ciąży, porodzie i połogu, • opieka nad noworodkiem, • podawanie leków, • edukacja zdrowotna, • dokumentowanie działań.

Forma zajęć – praktyki zawodowe	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych w oddziale położniczo – ginekologicznym poprzez: • samodzielna opieka nad pacjentką, • udział w porodzie, • opieka nad noworodkiem, • rozpoznawanie stanów zagrożenia, • współpraca z zespołem terapeutycznym, • komunikacja z pacjentką i rodziną, • przestrzeganie zasad etyki.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	180		120	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	210		120	

Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	8			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa	
1	Bręborowicz G. (red.): Położnictwo i ginekologia, t. 1. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
2	Bręborowicz G. (red.): Położnictwo i ginekologia, t. 2. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
3	Łepecka-Klusek C. (red.): Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018
Literatura uzupełniająca	
1	Iwanowicz- Palus G. Bień A.(red):Edukacja przedporodowa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
2	M. Rabiej, B.Mazurkiewicz,A. Nowacka Procedury medyczne w ginekologii PZWL, Warszawa 2020

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: *studia pierwszego stopnia*
Profil kształcenia: *praktyczny*

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Seminarium dyplomowe		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		Pl-SL6>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Diploma Seminar**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**		**rok studiów**	**III**
	obieralny			**semestr studiów**	**VI**
Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**			
	studia niestacjonarne				

Instytut	***Instytut Nauk Medycznych***
Katedra	**--**
Prowadzący zajęcia	

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)						
Ćwiczenia (Ć)	30		5			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)						
Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)						

Zajęcia praktyczna (ZP)						
Praktyki zawodowe (PZ)						

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	zaliczenie na ocenę
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	zaliczenie na ocenę
	zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	zaliczenie
	zajęcia praktyczna	zaliczenie na ocenę
	praktyki zawodowe	zaliczenie na ocenę

Wymagania wstępne
Wiedza i umiejętności z zakresu nauk podstawowych, nauk społecznych , nauk w zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki pielęgniarskiej

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do poprawnego przygotowania, przeprowadzenia i prezentowania badań własnych w dziedzinie pielęgniarstwa (praca dyplomowa)
C2	Przygotowanie studenta do egzaminu dyplomowego

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
D.W38.	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa;	
D.W39.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;	
D.W40.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
D.U31.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
D.U32.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
D.W38-D.U32	Przygotowanie i omówienie projektu pracy dyplomowej	Ć
K.S7	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ćw1	Określenie przedmiotu, celu i obszaru badań własnego projektu badawczego w ramach badań o charakterze jakościowym
Ćw2	Dobór metody i technik badań oraz określenie etapów realizacji postępowania badawczego w przygotowaniu pracy dyplomowej
Ćw3	Przedstawienie analizy piśmiennictwa w obszarze badań własnych
Ćw4	Etyczne i techniczne aspekty opracowania własnego projektu badawczego,
Ćw5	Prezentowanie badań własnych – zasady przygotowania.
Forma zajęć – zajęcia bez udziału nauczyciela	
ZBN	Przygotowanie artykułów naukowych obejmujących treści przedmiotu

Metody dydaktyczne
Wykład informacyjny, dyskusja, burza mózgów, zadania problemowe, analiza przypadków, pokaz, pomiar, stacje zadaniowe

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			5	

Literatura podstawowa	
1	Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
2	Serafin L., Sak-Dankosky N.. Wesołowska -Górniak K., Formela M.: Badania naukowe w pielęgniarstwie. Edra Urban, Partner, Wrocław 2022
3	Lesińska -Sawicka M.: Metody case study w pielęgniarstwie. BORGIS Wyd. Medyczna, Warszawa 2009

Literatura podstawowa	
Literatura uzupełniająca	
1	Uchmanowicz I., Rosińczuk J. (red.): Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie. Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2014.
2	Artykuły naukowe do analizy wskazane przez prowadzącego ćwiczenia

8. Praktyki zawodowe

Praktyki zawodowe mają na celu umożliwienie osiągnięcia efektów uczenia się ujętych w grupach zajęć C i D standardów kształcenia.

Zakres praktyk zawodowych	**Praktyki zawodowe**	
	Liczba godzin/tygodni	**Liczba punktów ECTS**
Podstawy pielęgniarstwa	120 godzin/ 3 tygodnie	4
Podstawowa opieka zdrowotna	160 godzin/ 4 tygodnie	6
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	40 godzin/ 1 tydzień	2
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	160 godzin/ 4 tygodnie	6
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	160 godzin/ 4 tygodnie	6
Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	160 godzin/ 4 tygodnie w tym 0,5 tygodnia na bloku operacyjnym	6
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	40 godzin/ 1 tydzień	2
Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne	80 godzin/ 2 tygodnie	3
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	80 godzin/ 2 tygodnie	3
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	80 godzin/ 2 tygodnie	3
Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	80 godzin/ 2 tygodnie	3
Opieka paliatywna	40 godzin/ 1 tydzień	2
Razem	**1200 godzin/ 30 tygodni**	**46**

Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe w podmiotach wykonujących działalność leczniczą są prowadzone w szczególności w:

1) oddziałach internistycznych, geriatrycznych, chirurgicznych, pediatrycznych, neurologicznych, psychiatrycznych, intensywnej terapii, opieki długoterminowej, położniczych, ginekologicznych inoworodkowych;
2) gabinetach podstawowej opieki zdrowotnej (pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania oraz lekarza podstawowej opieki zdrowotnej);
3) hospicjach.

Praktyki zawodowe organizuje się tak, aby zdobywanie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych było poprzedzone zdobywaniem tych umiejętności w warunkach symulowanych niskiej wierności (w pracowniach umiejętności pielęgniarskich).

9. Opis kwalifikacji uzyskiwanych lub możliwych do uzyskania po ukończeniu studiów oraz możliwości zatrudnienia

Absolwent kierunku Pielęgniarstwo uzyskuje tytuł zawodowy licencjata pielęgniarstwa i jest przygotowany do wykonywania zawodu pielęgniarki / pielęgniarza, a także do kontynuowania studiów drugiego stopnia. Absolwenci kierunku Pielęgniarstwo zdobywają wiedzę ogólną i przygotowanie praktyczne stanowiące podstawę do wykonywania zawodu oraz umiejętności gwarantujące możliwość dalszego kształcenia się. W szczególności będą oni:

- posiadać szczegółową wiedzę z zakresu pielęgniarstwa;
- posiadać ogólną wiedzę z zakresu nauk o zdrowiu i nauk medycznych;
- znać regulacje prawne, normy etyczne i deontologii odnoszące się do wykonywania zawodu pielęgniarki;
- posiadać umiejętności korzystania z aktualnej wiedzy dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki;
- posiadać umiejętność udzielania świadczeń w zakresie promowania, zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom;
- umieć sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę nad pacjentem niepełnosprawnym i umierającym;
- umieć samodzielnie wykonywać zawód, zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie i respektowanie jego praw;
- posiadać umiejętność organizowania pracy własnej;

- umieć nawiązywać współpracę w zespołach opieki zdrowotnej;
- posiadać umiejętność aktywnego działania na rzecz lokalnej społeczności poprzez inicjowanie i wspieranie działań na rzecz zdrowia;
- skutecznie i z empatią porozumiewać się z pacjentem;
- posiadać świadomość czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- mieć świadomość konieczności permanentnego, ustawicznego kształcenia się;
- mieć przygotowanie do dalszego kształcenia się m.in. do kontynuowania studiów drugiego stopnia, samokształcenia;
- znać nowożytny język obcy w stopniu pozwalającym na porozumiewanie się i czytanie podstawowych tekstów w tym języku.

Absolwent pielęgniarstwa może być zatrudniony w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, w tym w:

- szpitalach,
- zakładach podstawowej opieki zdrowotnej,
- placówkach nauczania i wychowania,
- ośrodkach służby medycyny,
- zakładach pielęgnacyjno - opiekuńczych i opiekuńczo - leczniczych,
- ośrodkach opieki paliatywno - hospicyjnej,
- jednostkach systemu ratownictwa medycznego,
- sanatoriach,
- administracji państwowej i samorządowej.

Absolwent pielęgniarstwa może również prowadzić samodzielną działalność gospodarczą w zakresie usług medyczno - pielęgniarskich, poradnictwa w zakresie profilaktyki i edukacji medycznej.

10. Wymogi związane z ukończeniem studiów

Studia pierwszego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo kończą się egzaminem dyplomowym, składającym się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. Egzamin dyplomowy, po złożeniu przez studenta pracy dyplomowej, obejmować będzie sprawdzenie wiedzy i umiejętności praktycznych zdobytych w całym okresie trzyletnich studiów.